

naamittomien paikkamäärä lopullisesti päättynyt työläisten täydellisellä häviöllä

Ontarion hallituksen Hydro-electric komission antanut lausunnon, että montrealilaisen Gueset urakointijärjestön ei ole pakko korottaa työläisten palkkoja ellei vain halua sitä tehdä. — Kaupungin porvarillinen hallitus kuulihaan päätöksen, huomasi suuren tihmytyksensä ja luopui vaatimuksesta.

Työläiset tulivat marssattua jättämään taistelunsa ja toivomaan apua Ontarion hallituksen ja kaupungin virkailijoilta. — Opliksi olkoon tulevaisuudessa.

HAMILTON, Ont., marrask. 22 p. — Kysymys siitä maksakko Gueset-rakennusyhtiö kunnollisista palkkoja työläisille Hamiltonin uuden sähköjohtolaitoksen rakennuksella, joka on ollut ratkaissut vain viimeksi kaksi kuukautta, päätyi lopullisesti viime toistamiseen. Ontarion hallituksen hydro-electric komissionilta tulit kirje, missä se antoi lausuntoja ja päätöksiensä asiasta, luettiin valtuuston kokouksessa. Kirjeessä sanottiin, että urakointijärjestö ei voisi pakottaa maksamaan työläisille enempää kuin 17½ senttiä tunnilta, kun sopimuksen on säilyttävä pykälä, että valtuustojen on maksettava "välttettäviä palkkoja". Komissioni kehotti kaupunkiin isää maksamaan työläisten vaatimien lisäpalkkojen onnistuessa kukaan, jos he ovat siitä mieltä, että työläiset ovat oikeutettuja saamaan enemmän.

Kun kaupungin majuri ja valtuustuniet huomasi valtuustun tuhmasti sekoittamatta yksityisten kapitalistien liikkeisiin, jota heidän olisi pitänyt kaikkia tavalla turvata eikä suinkaan valtuustoa, niin he jättivät asian silloin. Juttu päättyi nyt ainakin mikäli se koskee kaupungin hallitusta. Työläiset voivat kuitenkin tehdä vastinkunnon suoraan Gueset-yhtiölle, mutta aika ei ole nyt läheskään niin suotuisa saada ylemyksiä palkkoihin kuin oli silloin kun he ensimmäin lakkoivat.

Kun ottaa huomioon kaupungin hallinnon ja Ontarion hydro-electric komissionin viikkotulen asiansa, niin tuntuu siltä kuin ne olisivat tahonneet tahallisesti viivyttää päätöksen antamista talven saakka, että työläisillä olisi mahdollinen lakon avulla voittoa vaativuuteen. Hamiltonissa kuten kaikissa muissakin Canadian kaupungeissa, joka talvi runas työttömyyden arveja, joka paanee työläiset epämielisen lakon julistamista ja jos he julistavatkin, se on melkein poikkeuksetta tuomittu häviöksi.

"Työväestölle ystäväillään" kaupungin hallinto ja Ontarion maanviljelijävirasto eivät tervittele tätä ja ne kiirehdyvät pelastamaan taru-koitajia pulasta.

Hamiltonin työläisten olisi otettava tämä opiksi tulevien päivien varalta, etteivät vastaisuudessa luottaisi tällaisiin ystäviinsä.

AUSTRALIAN SENAATTI LYKÄNNYT ISTUNTONSSA PROTESTIKSI HALTIKSELLE

MELBOURNE, marrask. 22 p. — Taistelu puolueiden välillä Australian liittoparlamentissa tuli uudelle asteelle elettiin, kun työväenpuolue teki sen kerran viikon sisällä lykkäsi senaatin istunnon vastalauseksi hallitukselle, jolla on yhden tähden enemmistö alahuoneessa, kun Mr. Fisherin tekoille epäluottamuksalauseesityksi ei ole sallittu esittää parlamentille. Pääministeri Cook julkaisi pitkän selostuksen elien illalla, missä todettiin, että hallitus on oikeutettu.

Kansalaistuttamisasetus muutetaan

Canada'n kansalaiset "tulevat saamaan täydet kansalaisuudet Englannissa ja samoin Englannin kansalaiset täällä.

OTTAWA, Ont., marrask. 22 p. — Englannin hallitus on ilmoittanut, että Englannin parlamentin istutokaudella esitettävien yleisvaltakunnallisten kansalaistuttamis koskeva lakiehdotus. Tämä merkitsee sitä, että Canadian parlamentti myös muuttaa kansalaistuttamissalutusta yhdenmukaiseksi.

Nykyisten lakien mukaan Canadiana kansalaistutettiin ulkomaalaisia ei ole Englannin kansalaisten. Kun asetuksia uudistetaan, niin Canadiana kansalaistutetuilla tulee olemaan täydet kansalaisoikeudet Englannissa ja samoin siellä kansalaistutetuilla Canadianassa.

INDIANIT KAPINOIVAT VÄRANOMAISIA VASTAAN.

Ovat leiriyntyneet torjauksen vangitsimysrykkeitä.

FARMINGTON, New Mexico, marrask. 21. — Beautiful-vuorelta leiriyntyneet navajo-heimon indianit, jotka ovat jo pitemmän aikaa jyrkästi vastustaneet viranomaisia, joutuivat eilen sangen tukalaan asemaan, kun koko päivän vallitsi yhtämittainen sata kovin sadetta. Tämä antoi toivetta Shiprockin toimistolle, joka on koettanut sovittaa selkkausta ilman verilyötyä, että indianit tulisivat. E-päsuositus ilmat kaikkia päätätien tulevat heikontamaan indianien julistamasta alkunesta taistella, jos viranomaiset yrittävät vangita niitä sellaisenaan "urhoja", jotka koetellaan saada Yhdysvaltain oikeuslaitoksen tulkittavaksi New Mexicossa.

Toinen toivetta lisäävä merkki oli erään syntyneen indianin antautuminen indiani-asutijalle W. T. Sheltonille Shiprockissa. Sytyttyä viettiä kukaan vankilaan, että järjestys palautui ja sovinto saadun aikaa ilman suurta tuppua.

Tämä "indianikapina" kehitti

jättätiin indiani-asutijoita Sheltonille asiapaperia, joissa esityttiin uusia "Mystic Kumpun" (Black Hills) eläimissä oleskelevia indiania murhista, moninaisuudesta ja muista hainrikkoisista.

Hindulaispappi karotettu Canadianasta törkeällä tavalla

Tulokkaan lakimies hankki kahdelta tuomarilta habes corpus kirjelmän turvaamaan hänele oikeuslaitoksen Canadiana sisäin toistaiseksi, mutta siirtolaistajastaja kokosi miehejokoon, joka väkisi "hänen pyhytyksen" laivaan sen lähtiesä matkalle Tyneen meren yli.

Lakimies vaatii siirtolaistajavirkailevan vangitsemista oikeuden halveksimista.

VANCOUVER, B. C., marrask. 21 p. — Prynnt, että siirtolaistajastajasta Malcolm J. Reid vangittaisiin oikeuden halveksimista, esitettiin tuomari Murphylle Viatorissa maanantaina J. Edward Birchin suositteleman mukaan. Reid edustaa erästä hindulaista pappia Bhagwan Singhä, joka karkotettiin Canadianasta Empress of Japanella tänä aamuna. Väitetään, että Reid toimineen karotuksen vasten habes corpus kirjelmää, joka bankittiin tuomari Moranilla Vancouverissa ja josta ilmoitettiin Reidillä Vietorissa lauantai-illalla sähköittämällä. Edelleen hänen väitetään myöhemmin ihmeneen habes corpus kirjelmää, jonka antoi tuomari Murphy Vietorissa, haastaja vieden sen Reidille.

Asia esitettiin päätuomari Huertan tänä aamuna. Reid saapui ja selitti, että oikeutta on suuresti häävistä sekä pyysi saada selitystä asiasta emmekin toisia juttuja käsiteltäessä. Hän sanoi, että kun tuomari Murphy antoi maan kirjelmän Reidille ja Empress of Japanin kapteeni Hopcraftille, niin kapteeni puhutteli lakimiestä ja senjälkeen saattoi Bhagwan Singh'n maahan.

Pappi heitettiin mukaan kun laiva oli jo liikkeellä.

"Mr. Reid aina vain ilmoitti toivomus Ottawasta annettujen määräysten perusteella eikä väittävänsä oikeuden käskyä," se liti lakimies, "ja kun porras vedettiin pois ja laiva oli liikkeessä irrotettiin touvit hän hankki miehejokoon, joka otti Bhagwan Singhin kiinni ja väkisi hänet lähtevään laivaan. Reid väitti, että hallituksen määräykset vastustavat tuomarin määräyksiä." Sitä pyysi Reid tuomari Ottawan huoneesta mikä arvo tässä tapauksessa tuli oikeuslaitoksen osalle. Jutta jättänyt maanantain tullen esille toisen tuomarin oikeudessa.

Suuri hiilenkaivajain lakko Ranskassa

Poliisiturjat ja sotilaat temmeltävät lakkoilueella.

LENS, Ranska, marrask. 21. — Neljäkymmentä-viisi tuhatta hiilenkaivajaa on lakossa Ranskassa kaivosuudella. Kaikkein vastustavat m. m. kaldeks-tuhat työntekijää. Poliisi ja sotaväenosaatusta on lähetetty alueelle, erittäinkin Bethuneen — jahtamaan ja teurastamaan työläisiä.

Kanalaistututtamistuhonnut 150 rakenpusta

Ste. Marie de Beauce-niminen kauppa Quebecissa melkein kokonaan palanut. — Satojen ihmisten täytyy viettää yönsä ulkona ihmisen mitään suojaa.

STE. MARIE DE BEAUCE, Que., marrask. 22 p. — Eilen illalla kello kymmenen alkaneen tulityönä kauppalasta hirveltä tulipalo, joka tuhosi viikymyksen senaattorin nusta, ja sata tallia ja navettaa sekä niihin koettua rehvaruostaa ja paljon eläimiä. Näin kutsuvierimä perheitä jäi ilman kotia ja rahallisen häviön nousi yli \$300,000. Palo asui alkuun kuumien tukiien väkensästä eräisen suojukseen.

Kova itäsuuli lietsoi leikkijä ja kun kauppalassa ei ollut mitään sammutusvälinettä, niin asukkaat alivat ehdottomasti auttomaan. Quebecista ja Sherbrookesta pyydyttiin apua ja viemäimäintä kaupunkista lähetettiin sammuttajakunta, joka saapui tänne kello kahden tienoissa aamulla ehden pelastamaan melkein puolen kauppalaa.

Kulkesta ihmistä joutui viettämään yön ulkona ilman mitään suojaa. Heille pitäisi tänään saapua jonkun verran apustusta Quebecista.

Tohtori Robertson selittää

Sanoo tekimillä opetusta tutkineen komissionin esittämien raporttien jo viime keväänä. — Komission on nyt vain odotettavissa sen painatusta tulemista ja ottanut palkan odotuksesta.

OTTAWA, Ont., marrask. 22 p. — Tohtori Robertson, tekimillä opetusta tutkineen komissionin puheenjohtaja kielitöitä ryhtymästä hankkimallaan väitteilyä komissionin raportin valmistumisen yhteydessä.

"Minun ja työministeri Crothersin välillä ei ole ollut pienintäkään riitaa", hän sanoi. "Meidän välinne ovat aina olleet ystäväillisiä. Komissionin raportti todellisuudessa valmistui silloin kun se esitettiin parlamentin alahuoneelle käsikirjoituksena ja korehturina viime toukokuun 31 p. Senjälkeen Mr. Beugough, komissionin sihteeri ja minä olemme valvoineet sen painatusta. Ministeri luonnollisesti on vaatinut sen pikaisa valmistumista, mutta minä en ole saanut minkäänlaisia ulistumia.

"Minun palkkaani enempää kuin kukaan kuluja ei ole kerättäukaan kysely. Komissionin todellisen työtä päättyi toukokuun 31 päivänä. Senjälkeen se ei ollut ollut kyselyä ja minä olen ollut iloinen nähdesni toimintakertomuksen valmistuina luonnina palkkiosta."

Tohtori Robertson lisäsi, että sanomalehtissä ilmennet kertomukset komissionin työstä ovat valheellisia. Raportti, Canadiana koskeva osa siihen tulokseen, oli heidän puolestaan valmistu ja viime keväänä.

20 MILJOONAA DOLLARIA TUHLATTU.

LONTOO, marrask. 22 p. — Daily Graphic väittää, että Dovern satama on nykyään ainakin käyttökelvoton. Satamalaiteet rakennettiin noin neljällä vuotia takaperin ja tulivat ne maksamaan kaksikymmentä

miljoonaa näin pikaisen rappeuttuneen on lehdessä nukaan siinä, että sitä rakennuttavat urakoitsijat y. m. harjoittivat petoksia ja valmistivat ne paljon huomommista aineista kuin mitä oli tarkotettu.

68 henkilöä vangittu Kuparialueella

Amerikan työväenliitto esittää vääryydet ja petokset Yhdysvaltain presidentille ja kongressille.

Perjantain Työmiehen kertoo: Torstaiaamuna, kun Mohavkin lakkolaiset olivat tavannut kaisella aamukävelyllään, peritettiin sotilaat ja Waddellin hirtat 68 henkilöä, 48 miestä ja 20 naista, ja väitettiin heidän hirtin, jossa kaikkien taskut tutkittiin, mutta yhdeksällä ei löytynyt minkäänlaisia asetta. Vangittujen nimet otettiin ylös ja heidät käsiteltiin saapua Houghtonin piirikoulun joulu 1 p:nä vastaanomaan "injunktionin rikonnesta."

Tämä joukkovangittaminen tapahtui aivan alheettomasti, kulkevat eivät olleet olleet edes hirtin kaita. Mutta tietysti onkin näiden kärsivöitten "lain ja järjestyksen valvojan" mielestä rikos, että lakkolaiset marssivat "injunktionin rikonnesta."

Amerikan työväenliitto esittää vääryydet ja petokset Yhdysvaltain presidentille ja kongressille.

SEATTLE, Wash., marrask. 18 p. — Kuten edellisessä Amerikan työväenliiton istunnossa presidentti Gompers ja maantant toiset puhujat uhkailivat, alkoi tänään hyökkäys Michiganin kuparialueen kärsivöitten maanomistusoikeuksia vastaan ja esitettiin konventionille väitelmät (tavalisesti tapahtuu se komitean kautta) päätöslauselma, jossa vaaditaan Yhdysvaltain hallitusta alkaamaan hallitsin toimenpitein petoksella annettujen maiden takaisin hankkimiseksi.

Päätöslauselmaan esitettiin, että tässä väitettiin konventionin yksimielinen suostumus ja se myönnettiin heti, kun Thomas Van Lear, konekäsitystajain unionin edustaja, ilmoitti, että päätöshetkenä oli valmistettu. (Van Lear on sosialisti ja oli hän vähällä tulla valituksi Minneapolisin majuriksi pari vuotta sitten.)

Kun ensin on esitetty, että hallituksen virallisissa raporteissa on syytetty kupariyhdytöiden petoksella anastaneen hallutensa enemmän kuin miljoonan eckerin kuparimäntä vuor. 1852 määrätään päätöksessä liiton toimeenpaneva komitea "hankittamaan selailta lakimiesavustusta kuin tarpeellista on tutkia senne se asiakirjoja, jotka koskevat kuparimäntä otettiin anastaneen sadakkeen todistuksia. Jotta voidaan esittää Yhdysvaltain presidentille ja jo kaiselle kongressiniehelle ja senaattorille ja laittaa heitä että Yhdysvaltain oikeusdepartamenti määrätään ryhtymään lakitoimenpitein palauttamaan Yhdysvaltain hallitukselle sellaiset maat, jotka nuo kupariyhdytöt ovat petoksella anastaneet ja nyt pitävät lakivastaisesti hallussaan."

SULKISIVAT VAKUUMAT POIS UUDESTA PAKETTIPOSTISTA.

MONTREAL, Que., marrask. 22 p. — Nuorten miesten kristillisen yhdistyksen kansallisen seuran kokous pidettiin täällä eilenäin. Tärkein kokouksessa tehty päätös koskee tulevan tammikuun en-

Mexicon ja Yhdysvaltain välillä edelleen kireät

maisen päivänä voidaan astuvaa pakettipostilakia. Päätös astuu voimaan. "Että kansalliseuvosto määrää yleisen kirjuriinsa selostamaan ylipoistimestari Pelletierille tämän neuvoston mielipiteen, että kaikki päihdyttävät juonot suljetaisiin pois niiden vaurien joukosta, joita saa liittää hänen majestettinsa postin kautta; ja edelleen päteväkään, että paikallisoastojen kirjurieta yllä main pyydetään leviävään jäsenistön kokoukseen ylipoistimestarille lähetettävää aamunasta."

WASHINGTON, D. C., marrask. 22 p. — Tyyneenmeren laivaston vara-amiraali Flecher lähetti tänään, että taistelulaiva New Hampshire on lähtenyt Tuxpamistal palataksena Vera Cruz'in. Kun ottaa samalla huomioon m. s. perustuslallisen kapinaallisten komentajien kenraali Aguilar'in vaikkutuksen, että hän joukkoinen ei ainakaan ole häiritsevästi ulkomaalaisia ja vahingoittamatta heidän omaisuuttaan, vaan vieli turva ulkomaalaisia, niin voitane huulla, että joukkomien järjestys Tuxpamian ja Tampicon välillä vallitsee tällä kertaa.

Madero sukulaiset, Eryrioto ja Daniel Madero, jotka pakenivat Yhdysvaltain konsulaattien toissa iltona ja pääsivät poistumaan maasta Yhdysvaltain "sijpien" suojassa, siirrettiin myöskin eilen illalla Yhdysvalti Chesterle panssarilaiva Rhode Islandilla ja Chester klavi Havanaan.

Porvari työttömyyskysymyksen ratkaisijana

TORONTO, marrask. 22 p. — Toronton Nuorten Miesten Kristillisen yhdistyksen huoneistossa eilen illalla puhui kaupunkiin työväenliittokunta A. H. Burnett työväenliittokunta, joka hänen kerrotaan tutkineen täällä kotona sekä Euroopan maissa. Hän kuvasi työttömyyden syitä ja sanoi sen, aivan oikein, johtuvan ajottaisista liikkeistä, mikä heti vaikuttavat hamuuttavasti työmarkkinoihin. Liikepuolen lisäksi vuodenaikojen vaihtelut toiset lisäävät toiset vähentävät työn kysyntää. Pääasiallisena syyinä hän kuitenkin piti liikepuola.

Kun hän sitten ryhtyi selittämään, mitä olisi tehtävä että me voisimme ratkaista tämän kysymyksen ihmiskunnalle onnea tuovasta, voisimme poistaa työttömyyden ja sen aiheuttamat kurjuuden, hän esitti, että hallituksen olisi laitteitva työväenliittomiestä, joiden avulla työläiset voisivat aivan ja erityisesti alituisia aikoina tulla työtä itselleen. Tästä hänen lausunsaantun kuvastun täydellisesti porvarillisten poliitikkojen tulkityks. Kuinka koko hallituksen työttömyystoimisto voi hankkia työläisille työpaikkoja, joita ei ole olemassaakaan, sitä eivät nänni yskannan ja erikoisesti "työväestön oleskeluiden" parantajat nä käsittävät. He vain puhuvat ja puheen tarkoitus on tuudittaa työläisiä ihanaan unee.

Nälanhätä Uudessa Seelannissa

Hallitus, osoittaessaan ystäväyttä työttömyyteen kohaan, kehottaa Australasia lähtemään lakon rikkeitä. — Kaiket teollisuuslaitokset seisakissa.

WELLINGTON, Uusi Seelanti, marrask. 22 p. — Yleislaki (työväestölle seisaantun kaikki teollisuudet saarella. Wellington ja Christchurchia ulkoa näinhäntä. Hallitus, osoittaessaan suuria ystäväyttä työttömyyden kohtaan ja isäimmarakkauttaan, on lähetetty Australasian hallitukselle pyynnön lähettää lakonkirjeitä. Nykyinen lakko on todellisen voimakkoista työläisten järjestöjen ja työnantajien välillä.

Bulgarian kunin g aikoo erota

WIEN, Itävalta, marrask. 22 p. — Eräistä "luottavasta diplomaattisesta lähteestä" (1) saadun tiedon mukaan Bulgarian kuningas Ferdinand tulee eroamaan virstaan melkein heti. Söfista saapuneet saksalaiset kertovat Bulgariassa.

Asellinen kaupalla ei alkane aivan heti, mutta tulla meeness ei uhkavaa tilanteesta ole tapahtunut mitään, joka osoittais sodanvaraan olevan oh. — Paljon ulkvaltojen panssarilaivoja ja Mexicon vesillä.

Kun ollaan jonnekin varjoja, että mitään suurempia muutoksia tilanteesta ei tapahdu nyt ainakaan aivan heti kunnes saadaan jotain "selvää" siitä saksakustusta mitä Mexicon "kongressi" on tuottanut, erittäinkin kun uummat entisen kongressin jäsenistä ovat vankilaissa Huertan määräyksestä ja uusi kongressi on Huertan oma tarkoituksena silmäläpään kokooma, on päähuomoin tällä kertaa keskeytynyt laivastotallitteen Mexicon rannikolla. Brittiläisten ristireijien saapuminen ei herätä, mikäli vaikkutetaan, intään "yömytyä" jotta tätä pöytäkirjaa todistetaan siitä, että Yhdysvallat ja Englanti toimivat seipoituneiksi, vaikka uskotaan on pätevästi ootettu, että näiden maiden (kapitalistien) välillä on vakavia tukkuyksyksiä (riidat Mexicon suunnaatimien öljykenttien ja mineraalien nautuksesta).

Mexicon niistä osista, joissa n. s. perustuslalliset toimivat, hallituksen asiamehielle saapuneen epäviralliset sanomat viittaavat, että "perustuslalliset" ootavat Yhdysvaltain tuomusta de facto (teodologian mukaisesti, "de facto" merkiten lähes perustavan vaskaikoita) hallitukselle, väittäen omanavansa hallintovalloin valloituksen perusteella. "Perustuslalliset" kuitenkin edelleen selittävät, että kapitalistien johtaja kenraali Carranza ei tyydy vähempään kuin koko Mexicon valloittamiseen ja kenraali Huertan sen jälkeen käyrialittuudessa kukaistamiseen.

Tiedon mukaan Bulgarian kuningas Ferdinand tulee eroamaan virstaan melkein heti. Söfista saapuneet saksalaiset kertovat Bulgariassa. Kiihtymyksen sen johdosta, että keisariinissi Boris on lähtenyt pääkaupungista. Luullaan, että hän on jättänyt maan eriden uhkankirjeiden johdosta. Toisten tulkityksien mukaan hän on mennyt eriseen unkarilaiseen perheeseen holtamaan terryttään.

Yrjö Ala, Iron River, Mich.
August Mankinen, Aurora.
Albert Särkilähti, Northlands,
Saskatchewan, Canada.
Eino Tolonen, Virginia, Minn.
Aino Heikkinen, Cuyuna, Minn.

Taavi Heino, Portland, Ore.

Kalle Heino, Duluth, Minn.
Victor Kajava, Biwabik, Minn.
Leena Kakkinen, Highland
rk, Ill.

Taahvi Kohvakka, Mesaba,
nn.
Frans Lampi, Port Arthur, Ont.
nada.
K. O. Pelto, Mesaba, Minn.
Aino Ruotsalainen, Highland

Tyyko Salmi, Duluth, Minn.
Herman Lehtoranta, Fort Wil-
m, Ont., Canada.
William Tiitinen, Biwabik,
Iun.

William Tuomi, Manna, Sask.,
unda.
Helvi Vallenius, Cobalt, Ont.,
nada.
Hilda Vesterback, Highland
ark, Ill.
Victor Vikberg, Aberdeen,
ash.
John Wilson, Sebeka, Minn.
John Korpi, Smithville, Minn.
Näiden joukossa on kolme op-
pasta, jotka syksyllä jo saapui-
vat Opistolle, mutta asiointensa
hden olivat pakotetut keskeyt-
tämään opintonsa alkuaanseen ne
edellisen kevätlukukaudella.
Edellisten luokien on vielä 32,
ilta on saapunut kirjjeillä kiin-
kyttä, vieläkö Opistolle oppilai-
n otetaan, ilmoittain kirjjeissä
luuvansa tulla Opistolle opiske-
maan, mutta kun he eivät ol-
lauttaneet takaisin heille lähe-
tetttyä oppilaaksi-ilmoittautus-
ta, niin ei heistä ole vielä voin-
terkitty Opistolle oppilaatuhtoi-

ja varata heille sijaa.

Käikkin niistä, jotka ovat kirjot-
neet Opistolle ja sanoneet ha-
vannut tulla oppilasksi evätki
se lähettäneet Opistolle mainit-
sia ilmoituksia, kehoitetaan se-
stimen tekemään, jos aikovat
sää itselleen sijan Opistoin
kukauden oppilaskunnassa, sa-
min kehoitetaan kaikkia muu-
ten, jotka eivät ole lähettäneet
sitä, ja jotka eivät sitä vielä ole
lähettänyt Opistolle ilmoittaneet
hietten pyytämään Opistola il-
moistuksia ja palauttamaan ne
Opistolle siinä tapauksessa, että
koko Opistolle tulla, sillä sijoja
yhteyttäessä, jos niistä eiisi luku-
duren alussa tulee puute, täytty-
tään etusija niille, jotka ovat täl-
liseen pätevien ilmoituksen
Opistolaan saaneet antaneet.

Niiden lisäksi, jotka ovat jo

nasti ilmoitettiin, että Opistolu-
 tuleransa ja jotka jo ovat Opis-
 tilia, voi keuvallukaudella vie-
 lloittoutua korkeintaan 40
 pillasta ja Opiston asuinrak-
 kset ovat täynnä.
 Mitä Opiston opetustoimintaan,
 vierikkunon elämään ja muihin
 asioihin sisoihin tulee, tekevät
 tästä Toverikkunon valitsemat
 johtajat selvää, mahitta-
 en tällä vain, että nyt kun
 kistolla on täydet opettajajou-
 kko, on tressi, opit sujuvat suu-
 lletta opettajajoukon mukai-
 sa olla. Jo päästy tallehin,
 tästä eteenpäin kukaan ei lu-
 olla joka väkko ja siten op-
 etustoiminnassa on alkanut
 kavan kertaan- ja muistiluk-
 en aika, jolloin tapahtuu so-
 tittämisiin opitoiden tarkista-
 mien ja tiivistämien, joka vas-
 teekkei kaiken opitukun järje-
 mälliseksi ja hedelmälliseksi.
 Jyväskylän-Opistolla, Minn, mar-
 k. 17 p. 1913.

nevat erämaihin ja kuitenkin

dettiin postikassassa rauha-
kassan olessa kunnossa.
Asemapiirilläkö. Vastan-
miksi ei voinut antaa tyydyttävää
selitystä asian tilasta ja on hän
yhä vapaalla jalalla vaillin
ollensa yhä täyttämättä.

MAJESTEETILLIUTUT.
Päätokeksellaan toukok. 30 p.
vältä 1912 toimitti Turun ho-
voikeus työmies K. O. Sten-
bergin, Helsingistä, pidettävää
si 1 vuoden kuritushuoneessa
siltä että hän erinäisissä tilai-
nuksissa oli lausunut H. Ma-
jesteettia loukkaavia sanoja.
Päätöksestä valittaviksi se-
vastaaja että prokuraattori Ho-
siainoff senatin oikeusosas-
toon, joka on korotanut ran-
gaistuksen 1 vuoden 6 kuukan-
den kuritushuonevankeluksi.
Armahduskirjan nojalla vähen-
netään rangaistuksesta kuitenkin
kolmas osa.

Uusia majesteettijuttuja.

Asiakirjat kanteen nostamista
varien majesteettirikoksesta
kansanedustaja Verner Aros
ja kansankoulunopettaja E. Ele-
niusta vastaan on nyttemmin
hädettä asianomaisen hovioikeuten.

"VAPAAN SUHAT" LAAJENTAMISPUUHAT.
Vaassaan ilmestyy kolmipäi-
nen puolehtii "Vapaa Sana"
sitten piakkoin lauantai ja
kappaleiksi. Lehden hallin-
to on päättänyt korottaa osake-
pääoman 20,000 mk:lla. Lehti
on muuten toulunut joka vuo-
si kuluverran voittoa.

LAKIEHDOTUS VALTIOLIIKESISTÄ RIKOKSISTA SUOMESSA.

Lokakuulalet pohittavat asiaa.

Pietarista, lokak. 30 p. Loka-
kuulaisten ryhmän keskiövien
kokouksessa, jossa puheenjohtaja
na toimi Anatonov, syntyi ryh-
män taktikan ja duman työhön
jelman käsittelyn yhteydessä pit-
ki keskustelua ryhmän suhtu-
tuksesta laikielutuksen Suo-
messä tehtyjen valtiollisten rik-
ten alitamisesta venäläisten tu-
moistoihin ja sen käsittelyyn
dumassa.

Näiden keskustelujen aikana oli
kokouksessa läsnä duman pu-
heenjohtaja Rodsjanko. Sunnin
osa puhujista jotka etupäässä
kuuluvat lokakuulaisten vasem-
muistoon, olivat sitä mieltä, että
tämän lakiehdotuksen asettami-
nen päiväjärjestykseen oli tällä
hetkellä toivottavaa. Tämän o-
hessa huomaattivat myöskin, et-
tä yleensäkin on vastustettua
natsionalisten lakiehdotusten kä-
sittelyä dumassa tällä istuno-
kaudella. Edelleen huomaattivat
puhujat, että jos dumalle jätet-
tään tällä istutokaudella lakie-
hdotus pitäjien erottamisesta, on
sekin jätettävä käsittelemättä.
Tätä näkökantaa perustettiin sillä,
että mainittujen lakiehdotusten
hylyttäminen dumassa on epä-
suosava, koska niitä kannattavat
hallitsevat piirit, kun taas toiset
osat ei niiden hyväksymiseen ole ryh-
kyneet toivottavaa, koska ei pitäisi
si kihoittaa kansallisia riitortio-
ja. Lokakuulaisten oikeistossa e-
siintyi vain kaksi puhujaa, jotka
yleensä olivat samaa mieltä va-
semmuistolaisten kanssa. Keskus-
telut asiasta eivät ole vielä päät-
tyneet.

NAISTEN TALOUSOPETUS.

Osaksi jo toimivien talouskoulun-
jen, emäntäkoulujen, kotikoulu-

varien, naisten ei voinut Lau-
kanun kunnalla alueella rakenneta-
vaksi yhtään asemaa tahi psyki-
kia.

**NELIMIEHINEN ROSVOJOU-
KUE VANGITTU JAMBARSSA.**
V.k. 20 p:nä nähtiin Jämsässä
liikuseleavan 4 tunnetuuta mie-
hiä ja enenkin ilmi oli kulun-
not, olivat he kauppaopedeista
dineet kahveltyä kaikenlaista
elintarv. m. m. tilapattia. Mieh-
ten muuttivat heillä Toivalva-
nassa, jonne vieromaasta heitä
myöskin seuraavut. Poliisikon-
staapi alkoi kysellä miehiltä pa-
sia ja heidän nimiään. Ruoset
kieltäytyivät jyrkästi nimiaän il-
mailemasta ja uudellen tulla ky-
syttyänsä iski yksi ruosvoja poli-
sikonstaapi Antilaa (kaksi kere-
paa puukolla) ja yritti vielä kol-
luuttakin kertaa, vaan paikalle
kerääntyneet miehet saivat sen
estetyksi. Ilvaat eivät omeksi
ole hengenvaarallisia vaivokkaita
suuria. Lopulta ruoset saatiin
kuitenkin kytettyksi ja vietiin
kauten vartijalle. Yksi päsi
kuitenkin karkuun ja pimenä yön
takia ei voitu jäljillä pysyä.

**SUOMALAISTEN SIIRTOLAIS-
TEN AVUSTAMINEN
BRASILASSA.**
Venäjän konsulivierasta Rio de
Janeirossa on ministeriötilä tiede-
lä lähtenyt joulukuun 31 p:nä
päätyvä tila niistä varoista, jotka
on myönnetty Brasilissa olevien
suomalaisten siirtolaisten avus-
tamiseksi kotimaahansa. Kirje-
lää on nyttemmin kenraalikun-
vernoirin kansaan kautta saapunut
semmänti. 4 p:nä heinäkuuta
1912 saatuun 500 punnasta ei
7433 mlleisistä 40 reististä, te-
kee kuuk. 346 mlleisiksi. Ainoastaan
yksi siirtolaisten perheineen on
tullut osalliseksi mainitusta a-
vustuksesta, joka on myönnetty
vartavasten siirtolaisten kotiin lä-
hetämisiksi. Muut avustukset
on annettu merimiehille tilapäi-
siä apurahoita ja suuri osa mil-
lärästä on jäänyt kokonaan
käyttämättä.

**TUKHOLMALAISTEN TOVERI-
EN PROTESTIKOKOUS
SUOMEN PUOLESTA.**
Kansantalolla Tukholmassa pi-
dettiin viime kuuk. 30 p:nä sil-
läinen työväenjärjestäjien aloitte-
te perustotuksen Kievin rituaali-
murhatuon ja Suomen venäläis-
tytätysien johdosta. Kokous hy-
tyäsi ponneen, jossa lausuttiin
protesti Kievin juttua vastaan.
Puhujana esiintyi Tukholman por-
mestari teveli Carl Lindhagen.
Hän piti toverien aineesta kan-
suksen oikein ja Suomen kysymys.
Puhuja teki laajasti selkoa hen-
dillaisesta kohteluksesta. — Sen
jälkeen kun kansojen vapausosa
alkoi suurella laisella Leipzigin
luona on taistella toisensa jälkeen
saanut vapauden. Tämä ei ole
kannatavaksi valloittajia mui-
ta. Ne ovat tulleet riippuviksi
hallituksensa mielivaltaista. Sen-
jälkeen puhuja laajasti teki sel-
vää Venäjän toimintapitää Suo-
messä vastaan ja viime vuosien ve-
näläistytävyyksistä sekä lausui
lausui lopuksi toivomuksen, että
Suomen tulevaisuudessa näyt
työnsä siltä mitä se nyt on hy-
vintä. Puhuen johdosta tehtiin
dessa päätöksessä lausuttu, että
yhteinen mielipide ja julkisen poli-
tikalla yhä enemmän pyrkisi tur-
vamaan kansojen oikeuksia, joi-
ka pyrkimykseen tulee käsitellä
myöskin valloitetut maat. Tämän
yhteydessä lausuttu myöskin
Suomen kohtaan.

teensä pidetään joulukuuta
ja jotka kä siinä ovatkin—
muiden mielestä pitäisi meidän
amattikunniilijain, niin sanok-
sen hengellisten taskuvarkaiten,
jotka Jumala on tuonut re-
hellisten ihmisten sekaan vaeltu-
maan täällä murheen lakso-
sa.

Kiva soitaja oli näitäkälä-
nen postimies ja kiva oli vasta,
tuulikin; siniset vihurit pöyry-
ivät pitkin pitkää Pesionlahtea
niin että olisi luullut Kurimon
tulta ja Vuons-uikon kilpaa pu-
huttavan ja pursuttavan miehen
vastaan, mutta hyskyten hal-
kesivat aallot kokan alla ja pi-
an pistäydettiin eräiseen torp-
aan sanomalehtiä viemään.
Rauhalli oli mökin nimi ja me-
sinivartija oli isäntä arvotiaan,
mutta epäilytti hiukan, ansait-
siko talonen tulla rauhan val-
kaman kaunistaa nimeä, sillä
pieni oli pirti kovin ja täynnä
lapsia; niitä oli ollut jo talven
aikana, kun lehmät kuukausi-
määrä seisoivat lypsämättömi-
ni, yhi puolen tusinaa, ja nyt o-
li alvan äskettäin ilmestynyt
kakset, joiden saamisen e-
mäntä oli kuolla. Mutta ystä-
väilliset tarjottiin vieraalle
kuppooen kahvia, jonka tämä
sanoi juovansa — ainoastaan
kakseton kunniaksi. Ikskeen
hän kuitenkin ajatteli: voi ih-
miskunta! Sillä mökin väen
silmiksi, kun tämä polviltaan
laski pienokaisa, hän oli el-
lut leukeanvan sen salaussu-
nen, mikä oli pillannut tuon kauniin
nimen — Jatkoimme markkaa-
me vesiteitse järven päähän,
jossa meitä vastaan kaikkii me-
tsäinluikie huutoja — met-
sänluikioja, joita nykyään vi-
lisi kuin Viikilän kissoja kor-
vessa.

Kaunis on talval Kiantjär-
venrannasta Pesionjärven al-
kupäähän pitkin pieniä, til-
pallisia Myllyjoikivarta, laukuk-
ta terväntynytieitä astussa
huulisi saapuvansa suurem-
paakin paikkaan, mutta siellä,
ihanaalla koskittomalla, sukelta
esiin vain Myllyä, pahanen
tortua, jonka pirtin lattia on
aina likainen ja isäntä katter-
kukin, katteramielinen mies.
Sillä leipäpöytä on hänellä y-
len ankara ja vaikka kuinka
raatakoon ja itseensä räikkä-
koon: pirti ei muutu iloisem-
man näköiseksi eikä sitä kan-
nata pitkin puhtaana, ja — mel-
keinpä se on herrojen syi etä
jätään täytyy sylkeä ruiskau-
tella tupakkasyksensä ympäril-
lattiaa, jossa lattiasa siikot
(lasten arvoinni) piehtaroivat
itsensä porsaksi. Mylly-Jaakko,
Mylly-Jaakko, veljeni kurti-
tuksessa, kova lienee kohtalosi
sinunkin, uskon ja tunnistan
sen, mutta eläpä sentään, et-
päs usko, montako markkaa ka
dehtimasi herrankaan taskun
pöytänsä kilkkaa, epäsi sitä us-
koa, vaan ylimielisesti sylkeäsi
ruiskauttelit yhi ruskakaisen
permaannon. Ei siis uokkaan
ja me murie kuolemaasi asit-
minä ainakaan en ota syksyksi,
että pirtisti lattia pyysi likai-
sena lamaan tuomiopäivään
asti, sillä tiedänpä, tottovie, et-
tä yden puutetta ei ole Mylly-
lissä, ja vesi, kuten tiedämme,
taltua toisinaan korkeatkin asit
matkaanssaattava. Ei tee mie-
liä päiväillistä syömyään Mylly-
lissä, ja me lähдемme taas so-
lamaan kiva vastatutulla, pit-
kin Isoa Pesiota, jonka metsäin,
ten äyrästen ääriivilla siellä
tällä hämöttä joku herra
maa talon tötteri: Kauha!

Ruappana, Joutevaara...
— Kuka te olette?
— Isäntä verkolla, emäntä
kyllillä. — Porkalle meni le-
hsoissa.
— Sepä nyt sattui, sanon mi-
nä, mitenkäs nyt järvesti yli
päisen?
— Tuloo se sieltä isäntä, vastaa
nuori naisihminen, jola en
tunne.
— Kuka te olette?
— Minä oon Pesion Majja,
Mariksi ne minuu ovat kulle-
net, Amerikanleski minä oon,
viime keväänä mies läksi...
— Eikä ole ikävä haitannut?
— Eipä häntä oo tienetty tä-
hän asti, vastaa hän naurah-
ten, hysyttellen lasta.
Onnelliset ihmiset! ajattelen
ikävässä: he eivät osaa edes
läikävää! — Jo tulee mökin-
läinen verkonalustusta, ei häm-
mästy vierasta, tullen lampuun
puuhaa, sitä pehmyttä kiveä
näitelee, minkä mitään puhe-
lla, mutta samalla yksi työstä
keskustelun katkaisee: joku
huutaa venettä vaaran rannas-
sa, mökinmies sinne huulahtaa
ja minä jään odottamaan.
Pilkkipöimässä sitten, vessa-
leessa, puikkoleikkimie vene-
pohasella yhi järven. Minä pa-
nosten merkillie että mies on
vällä tuella, elämä on nyky-
lään silkkii muikkua lähteä
ja nauris kasvaa ja lestadiolai-
nen enifset avustukset vieläkin
mää kokoonkii. Kun vierat
korat ovat tulleet, lapset talon
pirtisti, höidin ruokkimiseen
ja siivonkseen en pidiä suut-
takaan luku, mutta kuitenkin
kaikkiten: on erään armahdu-
silla nälkämällä on yleensä,
enpi ole koskaan kuulut, että ku-
kaan hyljättä lapsi olisi tykki-
nään jäänyt taivas-alle; sitä ei
suomussalmella sinä, sillä ih-
misen sydämensä on säyseä paljas-
jalkaista kohtaan yhtäyhiä kuin
hän pitii vellovallaan sen syti-
tää ja kasvattaa neljäkymmenen
asteen lämpimässä — noita kuusi-
jalkaisia ruuskatäksisiä.
Isäntä, Ätö Kyllönen, oli La-
pinmiehen miehen veli. Sen si-
vasta kuin Lapinmiehen Reete oli
naskali miehelle, on tämä Kei-
nänen Ätö melkoinen hongako-
lajista. Mutta merkilliset heillä
oli väli — naapuruksilla ja vel-
jeksillä. Vuosikausiin ei oltu
jättä toisinaan, vaikka astuttiin
kolmen kivehventon päässä tois-
taan!
Mitenkäs se niin? kysyin
minä.
— Ka se on lähtenä siitä, se-
litti isäntä jämäkästi, että kun
minä oli minulle velkaantunut sa-
hasen markkaa ja minä lähti siitä
kovistelin, niin mies tapella hie-
roli. Silloin minä sanoin nyt on
väliä läisi polkii.
— Vaan eikö se sentään ole vä-
hän ikävä? sanoin minä hetken
vatiolon jälkeen. — Pitäisi ot-
taa puoli askeita kumminkin toi-
siinsa päin.
— Jo tuo Lapinmieläinen sitä
tarjoikin — puolta askeita —
vaan minä en ollut milläänkään,
kehu isäntä. Ja hän läisi ylen-
katseliessani:
— Semmoinen mies, joka elä
rosvouksella ja kerjäläksillä, ri-
tee ja tapelle, joutaa olla omin
nökkina.
— Pere teki suunaan lähtöä. Isäntä
ei enää ollut pirtisti ja emäntä
ja emäntäin velti ynnä kasaka-
mies Mikkiahminen naiminen
tulivat jälleensä, hotellien ho-
sua ja haitseita pirtin penkille
ja painuen ulkonaiseen pimey-
teen. Päre väin oli jollakin ol-
tuna. Takaisin palasivat miehet
iloksi alatomina, vaan emäntä o-
li lähtä puolipukimassaan. Puhtaat,
karkeat paidat sentään pantiin
pienokaisella ja selvästi nki.
Kulua kertoi, että kahdeksan-
kuluksa tytyväisiä nuo paitaes-
tot olivat tästä keran viikossa
Vapaatuuksia puhtaiden pyhkyi-
ä. Mutta — pirtin lattian peko-
— kummalinen ma...

— Mutta miksi ei emäntävi-
ko ole kovempi miehille sylke-
mistä?
— Sepä kun on tapana...
— Vaan noiden pienten lasten
vuoksi?
— Ka lapsillehän tuo hyvä oi-
si, liikanvart itensä...
Sillä roiskui parinku kolme-
ta suuta ympäri lattiaa, joka il-
vella tuntuu pitkin poikkain ja
välän isoin työttömyyten. Ne ol-
vat talon lapsia, vaan sitäpiti
oli pirtisti kolmeksin, isompi rä-
kinokka, repaleinen raukka, jo-
ka oli nukahtanut penkille. Se
kuului olevan yksi isäntä, Kalle
Laurosen, hyllämiä jaloista, joista
toinen oli taputtu naapurin ja
kolmatta äitiänsä lähtenyt per-
mäin jostakin kaukaa "ämmän"
luota. Kalle Laurosen, jonkun-
lainen suuruisinen rahvaan saar-
nemies, oli hävinnyt Lapin erä-
maihin, akkaansa saivauttaneen.
Sellaissa romaneja on meidän
kristitty pitäjämme täynnänsä;
miksi on mennyt lähteen, mikä
kiventyneet pohjoiseen, mutta Lue-
jan käskee: läsiäntäykä ja täyt-
tääkät maa, pitii kutsua.
Surku lapsia — tottotaasia he
saavat kärsä isänsä ja äitiensä
pohantekojen kautta kuvaamatto-
mista kokoonkii. Kun vierat
korat ovat tulleet, lapset talon
pirtisti, höidin ruokkimiseen
ja siivonkseen en pidiä suut-
takaan luku, mutta kuitenkin
kaikkiten: on erään armahdu-
silla nälkämällä on yleensä,
enpi ole koskaan kuulut, että ku-
kaan hyljättä lapsi olisi tykki-
nään jäänyt taivas-alle; sitä ei
suomussalmella sinä, sillä ih-
misen sydämensä on säyseä paljas-
jalkaista kohtaan yhtäyhiä kuin
hän pitii vellovallaan sen syti-
tää ja kasvattaa neljäkymmenen
asteen lämpimässä — noita kuusi-
jalkaisia ruuskatäksisiä.
Isäntä, Ätö Kyllönen, oli La-
pinmiehen miehen veli. Sen si-
vasta kuin Lapinmiehen Reete oli
naskali miehelle, on tämä Kei-
nänen Ätö melkoinen hongako-
lajista. Mutta merkilliset heillä
oli väli — naapuruksilla ja vel-
jeksillä. Vuosikausiin ei oltu
jättä toisinaan, vaikka astuttiin
kolmen kivehventon päässä tois-
taan!
Mitenkäs se niin? kysyin
minä.
— Ka se on lähtenä siitä, se-
litti isäntä jämäkästi, että kun
minä oli minulle velkaantunut sa-
hasen markkaa ja minä lähti siitä
kovistelin, niin mies tapella hie-
roli. Silloin minä sanoin nyt on
väliä läisi polkii.
— Vaan eikö se sentään ole vä-
hän ikävä? sanoin minä hetken
vatiolon jälkeen. — Pitäisi ot-
taa puoli askeita kumminkin toi-
siinsa päin.
— Jo tuo Lapinmieläinen sitä
tarjoikin — puolta askeita —
vaan minä en ollut milläänkään,
kehu isäntä. Ja hän läisi ylen-
katseliessani:
— Semmoinen mies, joka elä
rosvouksella ja kerjäläksillä, ri-
tee ja tapelle, joutaa olla omin
nökkina.
— Pere teki suunaan lähtöä. Isäntä
ei enää ollut pirtisti ja emäntä
ja emäntäin velti ynnä kasaka-
mies Mikkiahminen naiminen
tulivat jälleensä, hotellien ho-
sua ja haitseita pirtin penkille
ja painuen ulkonaiseen pimey-
teen. Päre väin oli jollakin ol-
tuna. Takaisin palasivat miehet
iloksi alatomina, vaan emäntä o-
li lähtä puolipukimassaan. Puhtaat,
karkeat paidat sentään pantiin
pienokaisella ja selvästi nki.
Kulua kertoi, että kahdeksan-
kuluksa tytyväisiä nuo paitaes-
tot olivat tästä keran viikossa
Vapaatuuksia puhtaiden pyhkyi-
ä. Mutta — pirtin lattian peko-
— kummalinen ma...

— Mutta miksi ei emäntävi-
ko ole kovempi miehille sylke-
mistä?
— Sepä kun on tapana...
— Vaan noiden pienten lasten
vuoksi?
— Ka lapsillehän tuo hyvä oi-
si, liikanvart itensä...
Sillä roiskui parinku kolme-
ta suuta ympäri lattiaa, joka il-
vella tuntuu pitkin poikkain ja
välän isoin työttömyyten. Ne ol-
vat talon lapsia, vaan sitäpiti
oli pirtisti kolmeksin, isompi rä-
kinokka, repaleinen raukka, jo-
ka oli nukahtanut penkille. Se
kuului olevan yksi isäntä, Kalle
Laurosen, hyllämiä jaloista, joista
toinen oli taputtu naapurin ja
kolmatta äitiänsä lähtenyt per-
mäin jostakin kaukaa "ämmän"
luota. Kalle Laurosen, jonkun-
lainen suuruisinen rahvaan saar-
nemies, oli hävinnyt Lapin erä-
maihin, akkaansa saivauttaneen.
Sellaissa romaneja on meidän
kristitty pitäjämme täynnänsä;
miksi on mennyt lähteen, mikä
kiventyneet pohjoiseen, mutta Lue-
jan käskee: läsiäntäykä ja täyt-
tääkät maa, pitii kutsua.
Surku lapsia — tottotaasia he
saavat kärsä isänsä ja äitiensä
pohantekojen kautta kuvaamatto-
mista kokoonkii. Kun vierat
korat ovat tulleet, lapset talon
pirtisti, höidin ruokkimiseen
ja siivonkseen en pidiä suut-
takaan luku, mutta kuitenkin
kaikkiten: on erään armahdu-
silla nälkämällä on yleensä,
enpi ole koskaan kuulut, että ku-
kaan hyljättä lapsi olisi tykki-
nään jäänyt taivas-alle; sitä ei
suomussalmella sinä, sillä ih-
misen sydämensä on säyseä paljas-
jalkaista kohtaan yhtäyhiä kuin
hän pitii vellovallaan sen syti-
tää ja kasvattaa neljäkymmenen
asteen lämpimässä — noita kuusi-
jalkaisia ruuskatäksisiä.
Isäntä, Ätö Kyllönen, oli La-
pinmiehen miehen veli. Sen si-
vasta kuin Lapinmiehen Reete oli
naskali miehelle, on tämä Kei-
nänen Ätö melkoinen hongako-
lajista. Mutta merkilliset heillä
oli väli — naapuruksilla ja vel-
jeksillä. Vuosikausiin ei oltu
jättä toisinaan, vaikka astuttiin
kolmen kivehventon päässä tois-
taan!
Mitenkäs se niin? kysyin
minä.
— Ka se on lähtenä siitä, se-
litti isäntä jämäkästi, että kun
minä oli minulle velkaantunut sa-
hasen markkaa ja minä lähti siitä
kovistelin, niin mies tapella hie-
roli. Silloin minä sanoin nyt on
väliä läisi polkii.
— Vaan eikö se sentään ole vä-
hän ikävä? sanoin minä hetken
vatiolon jälkeen. — Pitäisi ot-
taa puoli askeita kumminkin toi-
siinsa päin.
— Jo tuo Lapinmieläinen sitä
tarjoikin — puolta askeita —
vaan minä en ollut milläänkään,
kehu isäntä. Ja hän läisi ylen-
katseliessani:
— Semmoinen mies, joka elä
rosvouksella ja kerjäläksillä, ri-
tee ja tapelle, joutaa olla omin
nökkina.
— Pere teki suunaan lähtöä. Isäntä
ei enää ollut pirtisti ja emäntä
ja emäntäin velti ynnä kasaka-
mies Mikkiahminen naiminen
tulivat jälleensä, hotellien ho-
sua ja haitseita pirtin penkille
ja painuen ulkonaiseen pimey-
teen. Päre väin oli jollakin ol-
tuna. Takaisin palasivat miehet
iloksi alatomina, vaan emäntä o-
li lähtä puolipukimassaan. Puhtaat,
karkeat paidat sentään pantiin
pienokaisella ja selvästi nki.
Kulua kertoi, että kahdeksan-
kuluksa tytyväisiä nuo paitaes-
tot olivat tästä keran viikossa
Vapaatuuksia puhtaiden pyhkyi-
ä. Mutta — pirtin lattian peko-
— kummalinen ma...

— Mutta miksi ei emäntävi-
ko ole kovempi miehille sylke-
mistä?
— Sepä kun on tapana...
— Vaan noiden pienten lasten
vuoksi?
— Ka lapsillehän tuo hyvä oi-
si, liikanvart itensä...
Sillä roiskui parinku kolme-
ta suuta ympäri lattiaa, joka il-
vella tuntuu pitkin poikkain ja
välän isoin työttömyyten. Ne ol-
vat talon lapsia, vaan sitäpiti
oli pirtisti kolmeksin, isompi rä-
kinokka, repaleinen raukka, jo-
ka oli nukahtanut penkille. Se
kuului olevan yksi isäntä, Kalle
Laurosen, hyllämiä jaloista, joista
toinen oli taputtu naapurin ja
kolmatta äitiänsä lähtenyt per-
mäin jostakin kaukaa "ämmän"
luota. Kalle Laurosen, jonkun-
lainen suuruisinen rahvaan saar-
nemies, oli hävinnyt Lapin erä-
maihin, akkaansa saivauttaneen.
Sellaissa romaneja on meidän
kristitty pitäjämme täynnänsä;
miksi on mennyt lähteen, mikä
kiventyneet pohjoiseen, mutta Lue-
jan käskee: läsiäntäykä ja täyt-
tääkät maa, pitii kutsua.
Surku lapsia — tottotaasia he
saavat kärsä isänsä ja äitiensä
pohantekojen kautta kuvaamatto-
mista kokoonkii. Kun vierat
korat ovat tulleet, lapset talon
pirtisti, höidin ruokkimiseen
ja siivonkseen en pidiä suut-
takaan luku, mutta kuitenkin
kaikkiten: on erään armahdu-
silla nälkämällä on yleensä,
enpi ole koskaan kuulut, että ku-
kaan hyljättä lapsi olisi tykki-
nään jäänyt taivas-alle; sitä ei
suomussalmella sinä, sillä ih-
misen sydämensä on säyseä paljas-
jalkaista kohtaan yhtäyhiä kuin
hän pitii vellovallaan sen syti-
tää ja kasvattaa neljäkymmenen
asteen lämpimässä — noita kuusi-
jalkaisia ruuskatäksisiä.
Isäntä, Ätö Kyllönen, oli La-
pinmiehen miehen veli. Sen si-
vasta kuin Lapinmiehen Reete oli
naskali miehelle, on tämä Kei-
nänen Ätö melkoinen hongako-
lajista. Mutta merkilliset heillä
oli väli — naapuruksilla ja vel-
jeksillä. Vuosikausiin ei oltu
jättä toisinaan, vaikka astuttiin
kolmen kivehventon päässä tois-
taan!
Mitenkäs se niin? kysyin
minä.
— Ka se on lähtenä siitä, se-
litti isäntä jämäkästi, että kun
minä oli minulle velkaantunut sa-
hasen markkaa ja minä lähti siitä
kovistelin, niin mies tapella hie-
roli. Silloin minä sanoin nyt on
väliä läisi polkii.
— Vaan eikö se sentään ole vä-
hän ikävä? sanoin minä hetken
vatiolon jälkeen. — Pitäisi ot-
taa puoli askeita kumminkin toi-
siinsa päin.
— Jo tuo Lapinmieläinen sitä
tarjoikin — puolta askeita —
vaan minä en ollut milläänkään,
kehu isäntä. Ja hän läisi ylen-
katseliessani:
— Semmoinen mies, joka elä
rosvouksella ja kerjäläksillä, ri-
tee ja tapelle, joutaa olla omin
nökkina.
— Pere teki suunaan lähtöä. Isäntä
ei enää ollut pirtisti ja emäntä
ja emäntäin velti ynnä kasaka-
mies Mikkiahminen naiminen
tulivat jälleensä, hotellien ho-
sua ja haitseita pirtin penkille
ja painuen ulkonaiseen pimey-
teen. Päre väin oli jollakin ol-
tuna. Takaisin palasivat miehet
iloksi alatomina, vaan emäntä o-
li lähtä puolipukimassaan. Puhtaat,
karkeat paidat sentään pantiin
pienokaisella ja selvästi nki.
Kulua kertoi, että kahdeksan-
kuluksa tytyväisiä nuo paitaes-
tot olivat tästä keran viikossa
Vapaatuuksia puhtaiden pyhkyi-
ä. Mutta — pirtin lattian peko-
— kummalinen ma...

**Hakemukset palkkaavamu-
sen on lähtetäviä Työnsaan-
shokunnalle, osotteella:**
Box 516, Port Arthur, Ont. Can.
— Eikös se istukas-ukko pääse
saunaan?
— Eipä hänestä oo näin pimeän
alkaan, pitäisi olla passari...
Ja panna "passaria" 80-vuot-
iaalle ruoti-ukolle, oli on ikusi-
se suomussalmelaisen mielestä
pääpötsillä! Mimm, äyräiläisen,
kavi säili vanhaa miestä, joka
niin näyrästä höiteli pienilä paja,
lievähattomalla nurkastaan. Kun-
ka kova hänenkin kotitalonsa oli
oikeastaan! Mies oli ollut ripeä
nuoruutena, vahvan talon poika.
Isä oli myynyt talon polkkihatten
ja siirtynyt mailmaile. Poika
puumiehinen joutunut Miestään
pitäjään, asunut siellä perheineen
kymmeniä vuosia, käynyt Helsin-
gissä töissä, palannut takaisin
Suomussalmelle, asunut rautaru-
kin miehenä — ja istui nyt ruo-
tukkoon korvessa. Eukko ei, po-
jat elivät, tytärtä oli yksi rau-
tatievirkamieliehen vaimona,
mutta perhe oli hajonnut kuin
höyhenkukka tuuleen. Väitötki
yleisessä ahdingossa kuka ikälo-
pusta isistään, rakastiko kukaan
nuorajärjäksi muuttunutta äiti-
tään?
Tietokis jai kyllyyttä, pesuttä
joi isänsä jalkaväliä poikkain, jo-
kua pahoja uusia sähden pyrkä pu-
tamaan penkille, ja talonväki
ryhtyi illallista syömyään. Pyysin
miehenin ruokaa ja siirryn kama-
rihuoneeseen, johon oli puhanut
raiskivien hongakalvan peh-
meistä kivistä muurattun pe-
sään.
Talo oli sentään sydiänsä
hän niitä ensin luoan talossa —
yksityistä vieraskammioita niit
ei löydä koka tölillä. Illallies-
sen siin saakasta muikkukukkoa
ja maitos, tuntuu tulla emäntä ja
korjasi "petin", kyten hän sanoi,
ja jossa edellisenä yönä oli nuku-
nut joku poikahimien.
— En takaa, onko syöpalaisia,
— virkkoi emäntä, mutta minä
vakuutin, että olen totti nuku-
nut pahemmissakin paikoissa ja
tämähän oli perätohtio. Yli-
meksi tuli isäntä ja haastatteli
minua myöhyäsen yöhön saakka.
Tuomestakin hän katosi ulos
akunasta, nykytytti päättään
ja sanoi miettiväsi:
— Siellä on pimeä ukona! jo-
non minä aina vastasin yksika-
taan:
— Ompa tosiaan! ja yhdessä
sitten tuljimme kolmevaan kor-
peen.
Väti satoi niin että tuohien
mallokatto ropisi...
Hiilos oli palautut loppun ja
minä nukelin vuotesen.
— Hiljaisuus... Missä olen?...
Mitä teitä olen tullut?... Siniset
vihurit... Mikkiahlin ihmiset pa-
kenevat erämaihin ja kuitenkin
— kadehivat asuita seutuja?
... Se suomalaisen naapurivihä...
— Viita-aho, Lapinmieli, Kelä-
nen. Se suomalaisen ailius opas-
tautien ei pennin hyrrä ky-
symykseenkään siitä, että isäntä
kallaa yhi vetään suola ja te pa-
jaa pimeässä tietästä talveta —
se on mainiota. Karhu? Vai
niin, tossa litan, torstaina, oli
nähty näitä kahra suurella snol-
la toista penkinumman päissä tä-
ssä talossa... minkähän kuusen
juurella uroet nyt nukuttivat?...
Hulu kertoi, että kahdeksan-
kuluksa tytyväisiä nuo paitaes-
tot olivat tästä keran viikossa
Vapaatuuksia puhtaiden pyhkyi-
ä. Mutta — pirtin lattian peko-
— kummalinen ma...

Kummallinen kansa... voi tämä se nyt olla Suomen kansa... hyvä... mutta, pirttiä... ja salatuilla ajeilla-ikkun heräviä... ne ei kannata ajatella... mikä on ihmisen?... mikä kuluu itse olen?... mitä täältä saavani tulen?... tyhjää, tyhjää, tympäiseviä... Mutta — on se sittenkin... se liikkuu kuitenkin... jokin tässä kaikessa sittenkin on... ja miksi talonpojan katoalta ei kukaan sielullisesti turki?... miksi sen sydäntä ei kukaan avaa?... oh, jos rupeaisi sen papiksi... sen sydäntä kirkkovaivaksi... siinä opettaisi... kuka tietää... ettei siinä... typerä haave — tuleeko näikämme mitään hyvää?... leipäkoulu?... sylkilaatiko-opisto?... emäntäkoulu?... lasten teokilfosofia?... tämäkö on Kalevan kansat? tämä raaka, epäintelligenti, lukuhaltien lauma, ääriä pienen rahvas...?

Mutta ei kannata miettiä. Korpi kohoee, Posin linne syvydessä laulaa kymmentuon, esiäin huut kummittelevat metsässä, tämä on vanha talo... Ruotsin alkuaikaa rahoja on löytynyt pelosta...

(Jatk.)

Patrolli.

Kirj. Maxim Gorkij.
(Suomennoos Työkansalle.)

Kolme äänitön pimeys ja hiljaisuus peittäivät raskain kaupunkien. Tähtöjä ei ole eikä taivastaan, yksin äärettömä ja tarvakaivon kuulotele ja jähmettyneenä jokin odottaa. Kuvia, keveitä lumihilanteita pyöri hiljaksen ilmassa juuri kun pelähten pudotusta autioitten katujen tummille kiville. On kylmää...

Yö on täynnä salattua pelkoa, sen hiljaisuudessa ja kolossa pimeydessä pinnistykse ja ääneti väräjä jokin soken, juro, näkymätön, ja tämä jäsillä neulaisilla kutkuttaa sydäntä...

Talot ikäänkin vaivoisivat pimeyden painamina syvemmälle maahan, kävivät matalimmiksi; ei näy valoa niiden himmeissä ikkunoissa. Tuntuu kuin ihmiset olisivat pilkselemissä siellä, niiden sisäissä, kivien seinien takana, pöyryen liikkumatta, kylmyyden ja mustan pelon vallassa. He katsovat räpyttämättä eteenpäin, silmät suuresti avoillan ja tuon tuskin pidättien riimassaan kauhuun vaivastusta, epätoivaisuutta kuntelevat, väijetön odottavat valoa, ääntä...

Vaan pimeiltä kaduilta tuojatalla sokealla silmällä almas, musta peto ja odottaa myöskin... Koko päivän ovat kaupungissa kannaant kummitseet, pyssyt kivaisti ja pahonhämmitseet, räpseleet kaduilla makasi runoilta, loissaan ja verenhimoisena nautti kuloama haavottuneiden valituksesta.

Pienen tön kessellä, kahden kädin risteyskässä, palan muotioituli. Neljä sotamiestä seisoo ympärillä liikkumatta, kuin neljä harmaasta kiviä liekin heijastuksia värjään heidän silmeillään liikertaa, leikittelee heidän kasvoiltaan, tuntuu kuin kaikki neljä oloentoa suoneuvontapainasti vaipaisi ja omistuneesti irvelteli jostakin toinen toisilleen yht'äkkäin kertaksi. Tiehenkin pistinten kärgäliä pyöyhtelevä liekki metallilla kuin vesi; teräksen terävät viirut kiemurtelevat, pyrkivät ylöspäin, hohtaan valkoisella ja punertavalla.

Pimeys ympäröi muotioita ja sotamiehiä ikäänkin ahdistaa heitä joka muotio.

kein muotioita poispain. Toinen sotamies, jolla oli pitkät, punetavalliset, tanssaka ja punapöski, venytti käsillään savaa silmänsä ja huomautti kähkällä äänellä...

— Jos painia pöytäsi meikun... ja sitten pistäisit jollekin maahan...

— Hyvä on kylmäkin... hiljaisesti vastasi rokonarppinen. Hänen pöytäsi keikatti.

Tuota aikelestaessaan tuli viheltelee jemmepäist, sen moniväriset leikat tempahtavat ylös ja toisinaan kistontien nokeasti tulivat maata kohti. Valokissa lumihilanteja putoaa tulon. Punaviikinen sotamies hengittää kovasti ja äännekkäisti nimenä kuttua puhalleen lunta, viikotissa. Neljäs sotamies, laaja, nikonevilla poskipölkkiä, katsestaan siirtämättä katsoo tulon pyörellä, tummilla silmillään.

— Kylläpä tänään tapettiin paljon kansaa! — äkkii hiljaa huudatti rokonarppinen, asettaan huokaus leveään hymyyn. Ja vieläkin hiljemmin hän verikkaan vetiä:

— A-a-jai... Märkä kokele suruilisesta sihtise, Jossain hyvin kaukana syntyi omittuinen valittava ääni. Punaviikinen ja rokonarppinen hörähtivät korviaan katsoen pimeyteen, tuli yhä teikitteli heidän kasvoiltaan ja heidän korvansa arkoissa säpsähtelivät odottaessaan uutta ääntä. Leveäposkipäinen sotamies ei liikauttaut katse tuleen yhtä tulon tähdyttynä.

— Niin — — sanot punaviikisen kovalla, tähtäisellä äänellä.

Rokonarppinen säpsähti ja kiirellä katsoi taakensa. Ja leveäposkipäinen kohotti äkkii päänsä kysyvästi katsoen punaviikisen kasvoihin. Sitten kysyi hän hiljällä puoliaan:

— Mitä — sinä?

Punaviikinen viivähti ja vastasi:

— Niin vaan...

Silloin leveäposkipäinen räpyytti yht'äkkäin molemmat silmänsä ja puhkesi puhumaan sukelaan ja hiljaisella äänellä.

— Eilen meidän rykmenttimme puseeniläinen sotamies näki maamiehen... Ja hänen maamiehenä hänelle sano: — Meillä, — sanoo — on nyt kapina. Talonpojat, sanoo, tällaisia polttavat... He ikäänkin sillä sanovat: hyvä on, jo riittää, te olette meidän vertamme juonet, nyt — lähtekää pois... niin. Maa ei ole teidän, se on Juurulan, maa — nimittäin. Se on siis nyt varten, ketä voient itse sitä viljellä, työskennellä siellä, talonpojia varten se on... Menkää, sanovat, pois, tahi poltamme teidät kaikki. Niin...

— Etä siä saat! — sanoi punaviikinen kähiseästi, viikäänä räpyttellen. — Etä siä päällikköäntä salli...

— Tietysti! — veti rokonarppinen, ja haukotellen avasi syväin, mustan suonsa pimeine, tiheine hampaineen.

— Mitä vain tapahtukaan! — kysyi leveäkasvoinen pää tauskien painossa, ja tuleen tuojattien itse itselleen vastasi:

— Elämäni murto...

Pimeydessä vilkkuu tuon tuostakin neljännen sotamiehen olento. Hän asteele muotio ympärille äännettömissä tehden laivella ympäryksiä kuin haukka. Hänen pyssyys perä on painettu kaimalauas, hänen piistä laskentui maata kohti; heihen kistalla se kylmästi, juuri kuin etsien, nuuskein katukuvien välillä. Sotamies painoi laukan lujasti rintansa vasten ja myskin katsoo maahan, ikäänkin sil-

ole apua! Ja niin ihminen raivostui... Talonpoika minä ymmärrän...

— Niin, tietysti! — puoliaan huudatti rokonarppinen ja hänen kasvoista ilosta venyi hymyilyyn. — Kaikki sanovat: yksi työmiehen maalla — talonpoika... Ja nekin, jotka kapinoivat, sanovat myöskin niin...

Rokonarppinen teki kädellään leveän liikeen ympärinsä ja kumartuessaan salaperäisesti punaviikiseen paini hiljaa huusi:

Jatkoa.

Tienhaarassa.

(Toverista.)

Amerikan Federation of Labor liiton paraaikaa tapahtuva konventio on nykyhetken mieltäkiinnittävin tapahtuma.

American Federation of Labor liitto on tienhaarassa. Yhä lähemmäksi tulee se päivä, jolloin sen täytyy päättävästi ja koko liittoa koskevan päätöksen kautta jättää luokkatiedotomuden poltet siirtyäkseen selvän luokkataistelun tielle. Nykyinen konventio osallan edistää tämän askelen ottamista. Mutta varmaa lienee, että vielä tällä kertaa ei oteta tää ratkaisua. Vanhaa hapastusta on vielä kovin paljon. Konventiion alkupäivänsä jo on ollut siitä ylikyllä todistuksin. Jonkun verran vanhoilliset ongelantilaisiakin ihmettelivät sinä aulionta, jolla Gompers konventiion luvalla lauski kaikkiallaesit paupit ja porhot, piispat ja kusevmoorit lavertelemaan nuku-tussaranojan edustajille. Mitä on noilla herroilla yhteistä työväenliikkeen kanssa. Ei mikään ole ilottavampaa kuin kuunnella noitten keinoitellajain laverruksia heidän ystä-väkyystään työväenliikettä kohtaan, kun tietää, että noitten juhlapuhesanojen takana on arkipäivien vimmattua tap-pelua työväen järjestynyttä toi-mintaa vastaan. Pöyhkeä piis-pa tulee sinne ja selittää työläisille, miten heidän pitäisi me-petellä, jotta kirkon edustajat kerran vuodessa edelleen tulisi-vat lausumaan fraasejansa hei-dän konventiionsaan. Sellaista varten luovutetaan kokouk-sen kallista aikaa! Mennään, tosin kiivaan keskustelun pe-rässä, — mutta sittenkin men-nään, Seattlen mustimman ka-pitalistin, Timesin Blethenin laittamien pitöihin. Ei ole kyllin luokkatietoisuutta tahi edes tavallista raatajaolpeyttä vis-kataksaan moisen solvaavaan kutsun takaisin vasten mustim-man kapitalistikätyrin naamaa. Onhan sillä joukossa paljon muutaakin samallaista. Carpen-terit tekevät ehdotuksen, että heidän, kun he ovat työssä kal-vannoissa, ei tarvitse kuulua kaivosmiesten unioon, vaan saisivat olla omassa nurkkakop-lassaan, joka ei voi yksinäin seisoen muuta kuin tehdä häiriöitä työläisten luokkataistelul-le. Esitellytjen muitten ehdotus ten joukossa on muutaakin ah-dasmielisyttä ja luokkahen-gen puuttamista osoittavaa, sille, joka menee konventio-niin sinä mieheksi, että sieltä löytyäisi todistuksia A. F. of L.-liitossa löytyvästä luokkatiedotomudesta on helppo tehtävä edessään. Sellaista löytyy kyllä.

Mutta kaikki tämä ei muuta kokonien merkitystä. Me tiedämme, että luokkatiedotomutta on olemassa. Me emme

Konventiion käsiteltävänä olevista päätöslauselmista asaitsevat mutamat erikoista huomiota. Niiden ympärille tulee keskittymään taistelu nudesta ja vanhusta. Eräissä päätöslauselmassa ehdotetaan, että liitto lausuisi kannattavanaan rautateitten, kaivantojen ja kaikkien yleistä hyötyä palvelevien teollisuuslaitosten kollektiivista omistamista ja hoitamista; toisessa ehdotetaan, että liitto päättäisi velvoittaa alaisiaan unoita yhtymään yhteen koko teollisuusalan koskeviksi departementteiksi ja vielä eräissä ehdotetaan, että liitto asettaisi vaatimaan kusiutun-tista työpäivää. Näissä kysymyksissä ilmenevät voimaisteet ovat se ilmapuntari, jonka mukaan voimme arvioida luokkatietoisuuden nousun määrää.

Kielimätöntä on, että konventiion kokountu olosuhteissa, joiden pitäisi olla mahdollisimman suotuisia luokkatietoisuuden voitolle. Paraikaa riehuvat lakkotaiistelut ovat o-minaan pimeimmänkin "kräfitin" mielestä poistamaan uskon pääomanomistajain ja työväen luok. sopusointisuuteen. Lobby-kustelussa paljastuneet työn antajaliiton kavalat mekut, jotka ovat selvää selvemmin o-soittaneet jokaiselle, että kongressia hallitse rahavallan näkymätön hallitus, samalla ovat olleet kuolettava isku gomper-silaisten edustamalle korjuupo-litiikalle ja uskalle "hyviin mieliin". Konventiion kokoon-tu lähellä, jossa on voimakas luokkahenki vaikuttamassa päätöksiin ja joka selkka myös vaikuttu siihen suuntaan, että konventiionissa on tavallista runsaammin radikaalisempia es-tustajia. Nämä kaikki tekijät ovat omiaan tukemaan sitä kä-sitystä, että tämä konventiion astuu tututuksi lähemmäksi käännekohtaa Amerikan työ-vien liikkeessä.

Toiselta puolelta on ollut nähtävää jofakin ilmiötä, jotka antavat vetä "sopusointu-poli-tiikan harrastajain myllylle ja vaikuttavat taammuttavasti edus-tajiin. Ehkä huomattavin on se, että konventiionin oltua o-saan Yhdysvaltojen työministeri, joka konventiion on käynnyn korkealla asemallaan ja laverruksillaan sitä väheistä, minkä hän on koettanut tehdä, loka-tion sovitettavaksi, sekä et-päässä siitä, ninkä hän "aikoo tehdä", tässä hämmäntä tiedot-tompien mieltä. Kun tun-nemme amerikalaisen työläisen yksilömielisyysden ja sen har-rukseksen, minkä hän tuntee "suurmiehiä" kohtaan, niin on todennäköistä, että Wilsonin pube, niin ristiriitainen ja vä-hiän sisältävä kun se oliikin juuri epäsielyytensä ja siinä ole-vien työväenluokan etuja puol-tavien fraasien takia tulee kon-ventiionissa ehkä jonkinlaisella menestyksellä käytettäväksi tu-kemaan Gompersin niin haak-sirikokoutunta "hyvien mies-ten" politiikkaa.

Kaikaista tuota järjestöä vai-vaavista puuteista huolimatta ei voi olla huomaamatta sitä voimaa, jota se edustaa jo sen kautta, että sillä on laajalle-kehtynyt ja säännöllisesti toimi-via toimintakunta, jota ei saavuteta muuten kuin vuosikym-menien sitkeän järjestelmystön kautta. Tämä mahtava kokous, johon ottaa osaa kokonaan armeija edustajia, toimii sänli

RAHOJA SUOMEEN

välittää joutuin ja varmimmin

Työkansan Kustannusliike

Port Arthurissa, Ont., Can.

JOULUKSI

AJOTUT LÄHETYKSET OLISIVAT HRTIMITEN TOIMITETTAVAT EHTIAKSEEN HY VISSÄ AJON PERILLE.

KANSALAISET Port Arthurin ulkopuolella voivat käyttää allaolevaa ohjetta lähettäessään rahoja meidän välityksellä Suomeen.

Leikatkaa tämä irti. Vähityksellänne Suomeen lähetettäväksi liitän \$..... josta otannette pois lähityskulut.

TYOKANSALLE,

Box 516, Port Arthur, Ont. Can.

Kirjottakaa osotteet selvästi

Vastaanottajan nimi Osoite Lähetäjän nimi Osoite	
--	---

KIRJOJA, JOTKA TULEE OLLA JOKAISELLA!

Akita aattori

: Rähäsuu :

on usin Hijoopi Rotilaisen satirikokeloima. Raivaaja sanoo siitä:

"Hijoopi Rotilaisen satiri on sattuvaa, saualia sanonen perasta laja kaunokirjallisuutta. Monet näistä palloista kelpaavat asettaa- viksi parhaimpien satirien kir-jottajain tuotteiden rinnalle. Niil-lä on erikoisesti suuri sivistäys-historiallinen arvo."

Näiden satirien suuri menekki todistaa Raivaajan arvostelun pi-tävän paikkonsa. Hinta paperi-kansissa 35 ja kovissa kansissa 50 senttiä.

Sosialistinen

: laulukirja :

on ehdottomasti parhain suomen-kielinen sosialistinen laulukirja. Tässä laulukirjassa eivät ole sa-aet tilaa mystillis-haiteelliset laulut, jotka niin usein häit-tävat sosialistisissa laulukirjoja. Anarkismin ylistäsviirret eivät myöskään ole tähän laulukirjaan saaneet tilaa, sillä sitä mitä ei saa sosialismin varjolta muutenkaan opettaa ja saa laulamallakaan opettaa. Sosialistisen laulukirjaan-kin tu o-lla määrättyä aattei-ta palr-eva. Kaikki nämä ed-u-ovat Työkansan kustantamalle laulukirjalla, ja sentähden sen pi-täisi tulla kaikkien Amerikan suomaalaisten sosialistiasutojen

Hornin orjati

Tämä voimakas Aku Päivöin kirjoittama runotoos on saavutta-

van kansa! Tämä raska, epäpäte-
ligentti, lukuhaltio lauma, ää-
riäinen rahvas...
Mutta: Ei kannata mitellä. Kor-
pi kobiee, Pesön laine syvy-
dessä laulaa syyslauluaan, ei-
sisän luut kummittelevat metsäis-
sä, tämä on vanha talo... Ruotsin
alkuisia rahoja on löytynyt pel-
loista...

(Jatk.)

Patrulli.

Kirj. Maxna Gorkij.
(Suomennos Työkansalle.)

Kolea ääneton raseja ja hiljai-
sua peittäivät pimeänsä kaupun-
gin. Tähtejä ei ole eikä taivasta
näe, yksin äänetön yö tarkkaava-
sena kuulostelee ja jäljettymättä
jotakin odottaa. Ja kylvä, keveitä
lumihiluteita pyöri hiljaiseksi ei-
massa juuri kun pelien pudotus
ta otettiin kaatuneille tummille ki-
ville. On kylmää...

Yö on täynnänsä salattua pel-
koa; sen hiljaisuudessa ja kolkos-
sa pimeydessä pimistykseä ja ää-
niä väräjäi jokin koska, juro, ni-
kymäntä, ja tämä jäsillä neula-
silla kutkuttaa sydäntä...

Talot ikäänkin valoisat ja pi-
neyden palamuisia, syvenneil-
maansa, kiviästä mataluimiksi ei-
näy valoa niiden himmeissä iku-
noissa. Tuntui kuin ihmiset olivat
päästetkseenä siellä, niiden
sisissä, kiviänsä seinien takana,
myöskin liikkumatta, kylmyyden ja
nustan peitän vallassa. He kato-
vat rypyttämättä eteenä, silmät
suuresti avoillan ja töin tuskin
pidättäen rinnassaan kaunhan va-
vistusta, epätoivoissaan kumtele-
vat, vaitjeen odottavat valoa, ään-
tä...

Vaan pimeiltä kadulta tuojat-
taa sokaalla silmäillään ahnus, mas-
ta koto ja odottaa myöskin...

Koko päivän ovat kaupungissa
kannut kummitseet, pysyvät ki-
vasti ja pahanliikkeistä räitiseet,
kaduilla makasi ruunuista, illois-
saa ja verenhimoisena nauti
kuolemia haavottuneiden valituk-
sista.

Pienen torin keskellä, kahden
kadun risteyskissa, palaa nuoti-
tu. Neljä sotamiestä seiso-
nyillä liikkumatta, kun neljä
harmaata värä liekin heijastuksia
värjien heidän sinelläänäsi luk-
kuttaa, leikkitelee heidän kasvoil-
laan, tuntui kuin kaikki neljä o-
lentoa suonevevolutapaisesti va-
pisäsi ja omuistusesti irvistellen jo-
takain toinen toisilleen, yht'aikaa
kertaasi. Heidän pistäinten kirjil-
lä pyörähtelevä liekki metallilla
kuin vort; teräksen terävät virrat
kieruut levat, pyrkivät ylösapin,
hohtaan valkoiselle ja punertaval-
le.

Pimeys ympäröi nuotiota ja so-
tamiehiä ikäänkin ahdistaan heit-
tä joka puolelta.

Yksi heistä, lyhyt, rokonarpi-
nen, leveänenäinen ja pienisilmä-
nen, kulmakarvan, korjasi pisti-
medään kekälleä nuotiouksesta ja
päättään liikututtamatta sanoi hi-
jaan:

— Kylmää on...

Kimppu punasia säkeniä lennä-
tti pelokkanaan pimeyteen ja häi-
pyi. Rokonarpien sotamies kat-
sosi pistimeensä ja pyyhkäisi sen
sinisellä lipeellä. Sinertävä, läm-
pöinen savu ponnahdi kireväänä
ihmisten silmiin. Pitkä, solakka
mieh, vilkkahtoi... pyöreine
kasvoineen, pisti kiivittänsä kaim-
lonas alle ja nauttamaan kätensä si-
nellissä hiloihin lähti verkkain as-

lä, kasettaan siirtämättä katso-
tuleen pyöreillä, tummilla silmil-
lään.

— Kallia! tänään tapettiin pal-
jon kansaa! — äkkii hiljaa hu-
dahl rokonarpien, asettaen hun-
lensa leveään hymyyn. Ja vielä-
kin hiljemmin hän verkkain ve-
tää:

— A-a-jai...

Mirkki kekäle suruilesti sihi-
se. Jossain hyvin kaukana synty-
oituneen vallittava aini. Puna-
viiksinen ja rokonarpien horisti-
vat korviaan katsoen pimeyteen,
tuli yhä leikkiteli heidän kasvoil-
laan ja heidän korvansa arkoista
säpsähtelivät odottessaan uutta
ääntä. Leveäposkisen sotamies
ei hilkauttanut katse tuleen yhtä
tuleen tähtäytynä.

— Niin... — sanoi punaviik-
sinen kovalla, täyteläisellä äänel-
län.

Rokonarpien säpsähti ja kiil-
reellä katsoi taakseen. Ja leveä-
poskipäinen kohotti äkkii päänsä
kysyvästi katsoen punaviiksinen
kasvoihin. Sitten kysyi hän hänel-
tä peukaloinen:

— Mitä — sinä?

Punaviiksinen viivätti ja vas-
tasi:

— Niin vaan...

Silloin leveäposkipäinen räpäytti
yht'aikaa molemmat silmänsä ja
pukhesi puhumaan sukkelaan ja
hiljaisella äänellä.

— Eil-n meidän rykmenttimme
puusehlinen sotamies näki maa-
miehenä... Ja hänen maamie-
henä hänelle sanoo: — Meillä,
— sanoo — on nyt kapina. Talonpo-
jät, sanoo, tällaisia polttavat...
He ikäänkin sillä sanovatta: hyvä
on, jo riittää, te olette meidän
vertamme juoneet, nyt — lähte-
kää pois... niin. Maa ei ole tel-
dän, se on Jumalan, maa — nimet-
tiin. Se on siis mitään varten, ket-
ki voivat itse sitä villillä, työse-
kemällä siellä, talonpoika varten
se on... Menkää, sanovat, pois
tahi polttame teidät kaikki
Niin...

— Ei sitä saa! — sanoi puna-
viiksinen käheästi, viiksinään räp-
telleen. — Ei sitä päällikkökunta
sall...

— Tietysti! — veti rokonarpi-
nen, ja haukottelevan avasi syvä,
mustan summa pienen, tiheän
hämönnön.

— Mitä vain tapahtuukaan! —
kysyi leveäposkipäinen päi taaksin
pahossa, ja tuleen tujojtaan itse
itselleen vastasi:

— Elämä murtuu...

Pimeydessä vilkkuu tuon tuos-
takin neljännen sotamiehen olen-
to. Hän asteele nuotion ympär-
äinnettomasti tehden laeista ym-
pyröitti kuin haukka. Hänen pys-
yynsä perust on painettu kainalonsa
alle, pistin laskeutui maata kohti;
heiluen kiiltaa se kylmästi, juuri
kun eteen, nunkien katekivien
vallista. Sotamies painoi leukaansa
lujasti rintansa vasten ja myöskin
katsoo maahan, ikäänkin sil-
mällä pitien kaulan ja terävän
teräksen viirun liikuntajota.

Punaviiksinen katsoi tarcaasti
taakseen, yksiksi synkästi, yspis-
ti otsaansa ja laskein käheää ää-
nensä tuuntavasti matalaksi, sa-
noi:

Talonpoika... onko hän jo-
kin koiria vai mikä? Hän näantyy
näikään... ja se tuntui hänestä
pahalta...

— Se on tietty! — sanoi rokon-
arpien sotamies.

Punaviikki katsoi häneen toi-
seksi ja opettavaisella äänellä jat-
toi:

— Kun oli mahdollista kärsii —
oli hän rauhallisesti. Mutta jos ei

bor liiton pariskaa tapahtu-
ma, mukainen voimien arvioita luok-
kafaisuuden nousun määrää.

Kielitännäntä on, että kon-
ventiön kokoustu olosuhteis-
sa, joiden päläisi olla mahdol-
listamman autuisia luokkatie-
toisuuden voittoa. Par'alka
riehuvat lakkoistielut ovat o-
miaan pimeimänkin "kräf-
tin" mielestä poistamaan uskon
pääomanomistajain ja työväen
luok. sopusointuanteen.Loby-
kustelussa paljastuneet työt
antajaliiton kavalat mekät,
jotka ovat selvää selvemmin o-
soittaneet jokaiselle, että kon-
gressia hallitse rahavallan nä-
kymätön hallitus, samalla ovat
olleet kuolettava isku gompers-
laisten edustamalle korjuupo-
litiikalle ja uskole "hyvin
miehin". Konventiön kokou-
stu linnellä, jossa on voimakas
luokkahenki vaikuttamassa
päätöksiin ja joka siekkä myös
vaikuttaa hänen suuntaan, että
konventiönissa on tavallista
runsaimmin radikalisempia ed-
ustajia. Nämä kaikki tekijät
ovat omiaan tukemaan sitä kä-
sitystä, että tämä konventiön
astuu tuutuvasti lähemmäksi
käännökohtaa Amerikan työ-
väen liikkeessä.

Toiselta puolelta on ollut näht-
ävään jotakin ilmiötä, jotka
antavat vetä "sopusointu-poli-
tiikan harastajain myllyle ja
vaikuttavat taamuttavasti edus-
tajiin. Ehkä huomattavin on
se, että konventiönissa ottaa o-
saa Yhdysvaltain työministeri,
joka kerjutehtä on käyvenyt
korkealle asemalleen ja laver-
ruksillaan siitä vähäistä, minkä
hän on koettanut tehdä,lakko-
jen sovittamiseksi, sekä etu-
päässä siitä, minkä hän "aikoo
tehdä", taas hämmentäviä tiedot-
tomampien miellä. Kun tun-
nemme amerikalaisen työläisen
yksilömielisyyden ja sen har-
rastuksen, minkä hän tuntee
"suurmiehiä" kohtaan, niin on
todennäköistä, että Wilsonin
puhe, niin ristiriitainen ja vä-
pän sisäiltävä kuin se olikin juu-
ri epäselvyytensä ja siinä ollen
työväenluokan etuja puol-
tavien fraasien takia tulee kon-
ventiönissa ehkä jonkinlaisella
menestyksellä käytettäväksi tu-
kemaan Gompersin niin haak-
sirikkokuntuna "hyvien mies-
ten" politiikkaa.

Kaikista tuota järjestöä vai-
vaavista puutteista luuimattia
ei voi olla huomaamatta sitä
voimaa, jota se edustaa ja sen
kautta, että sillä on laajalle ke-
hittynyt ja säännöllisesti toimi-
va toimintarunko, jota ei saa-
vuteta muuten kuin vuosikym-
menien siluään järjestysmiel-
yden kautta. Tämä mahtava kokous,
johon ottaa osaa kokonaan
armeija edustajia, toimii sän-
llysydellä ja tarkkuudella, joka
on aivan väittämättöm pitkä-
seen noin suuria liikettä koos-
sa. Liiton yhtä vaan kasvava 2-
miljoonainen jäsenmäärä lak-
kokassoonen ja kehittyneine
järjesteloneistaineen ovat tär-
keä saavutus, jota ei voi heit-
tää hukkaan lajoittamalla tä-
mii toiminta ja ryhtymällä ra-
kentamaan uudeleen uusi jär-
jestö. Meidän on säilytettävä
järjestörunnon voima ja pois-
tettava siinä oleva heikkous, jo-
sella siihen miljooneja uusia, u-
denajan vaatimuksia ymmärtä-
viä joukkoja. Se on helpon
te luokkasolidarisuutta kohu.

Mutta kaikki tämä ei muuta
kokouksen merkitystä. Me tie-
dämme, että luokkatiedot-
muutta on olemassa. Me emme
kiistele siitä. Kysymys, joka lä-
himä koskee kaikkien ajtole-
vien työläisten mieltä, ei myö-
kään ole, voiko tämä työläisten
järjestö vapautua tuosta pime-
ydestä. Kysymys on vain siitä
koska se voi sen tehdä, nyky-
jo ja jollai vielä täällä keuh-
niin kuinka pian. Kuinka suu-
ri on jo heränneen työväestön
voima, joka ohjan tienhaarassa
olevata liikettä sille ainoalle
tielle, joka on sen edessä, jos se
ymmälkääns aikoo eteenpäin
mennä, siitä tienhaarain toinen
te muutki takaisin entistä su-
rumpaan pimeyteen ja täydelli-
sen häviöön.

Työkansan Kustannusliike

Port Arthurissa, Ont., Can.

JOULUKSI

AIOTUT LÄHETYSKSET OLISIVAT HETIMITEN TOIMITETTAVAT EHTIAKSEEN HY VISSA AJON PERILLE

KANSALAISET Port Arthuriin ulkopuolella voivat käyttää allaolevaa ohjetta lähettäessään rahoja meidän välityksellä Suomeen.

Leikatkaa tämä irti. Välityksellämme Suomeen lähetettäväksi liitän \$.....
josta ottanette pois lähetyskulut.

TYÖKANSALLE,	
Box 516,	Port Arthur,
	Ont. Can.
Kirjottakaa osoitteet selvästi	

Vastaanottajan nimi	Osoite
Lähetettävän nimi	Osoite

KIRJOJA, JOTKA TULEE OLLA JOKAISELLA!

Työkansan kustantamista Kirjajutuksista on erittäin huomattava

Akita attori : Räyhäsuu :

on uusi Hijoppi Kotilaisen satirikkoelma. Raivaaja sanoo siitä:
"Hijoppi Kotilaisen satiriin on sattuva, sanalla sanon perasta laji kaunokirjallisuutta. Monet näistä paloista kelpaavat asettaviksi parhaimpien satiriin kirjoittajain tuotteiden rinnalle. Niillä on erikoisesti suuri sivistäis-
tollinen arvo."

Näiden satiriin suuri menneki rodistaa Raivaajan arvostelun pitävän peikkensa. Hinta paperikansissa 35 ja kovissa kansissa 50 senttiä.

Hornin orjato

Tämä voimakas Aiku Päivien kirjoittama runotes on saavuttanut laajaa huomiota ja sen tulisi olla jokaisella kirjallisuuden suosijalla. Hinta paperikansissa 35 senttiä.

Sosialistinen : laulukirja :

on ehdottomasti parhain suomenkielinen sosialistinen laulukirja. Tässä laulukirjassa eivät ole saatavilla mystiisiä ihanteelliset laulut, jotka niin usein haittaavat sosialistisäkin laulukirjoja. Amarksimin ylistysvirret eivät myöskään ole tähän laulukirjaan saatavet tilaa, sillä sitä mitä ei saa sosialismin varjola muntekkaan opettaa ei saa laulamallakaan opettaa Sosialistisen laulukirjan keinu e olla määrittätyä aatteita palv. va. Kaikki nämä edut ovat Työkansan kustantamalle laulukirjalla, ja sentähden sen pitäisi tulla kaikkien Amerikan suomalaisten sosialistiosastojen ja yksitysten puoluetoveriden käyttämäksi laulukirjaksi. — Hinta 25 senttiä. Osoittele ja asiamiehille 25 prosentin alennus.

TYOKANSAN, Box 516 Port Arthur, Ont.

Ilmoittakaa Työkansassa!

11 9

Port Arthurista.

— Kaikki, jotka haluavat KANSALAISPAPEREITA tänä syksynä jättäköö hakemuksensa R. Smedbergille, rauhantomari, 318 Bay st. Osuuskäytön yläkerrassa.

— 2 talon vuokrattavana Meiklo Parkissa. Kysykää Alex Langilta. Telefooni 1241 N.

— Kalustettuja huoneita vuokrattavana 339 Foley St. M. K. L.

— Kaunista lastitarua saatavana ainoastaan meillä. Pien loppuvat ne 75c. läinnet. Nyt kengasta ostamaan halvalla. — 236 Bay st.

— Tilaa pukusi Mainecella ja Siljivistillä 108 Bethune St. Fort William.

— Joulukortti-tilauksia on saapunut kaikilta tahoilta niin runsaasti, että tilauksia ei ehditä täyttää aivan määrätysässä. Tilaukset suoritetaan siinä järjestyksessä kun ne tänne ovat saapuneet.

Fort Williamista.

— Työläisten oma liike on S. S. Osaston Ravintola Fort Williamissa, 208 Robertson kadulla. Avoimena joka päivä, aamusta kello 5.30 iltaan kello 12:sta.

Vakinaiset ruoka-ajat: Aamun 5.30—8.30. Päivällinen 11.30—1.30. Illallinen 5.30—8.30. Kahvia, maitoa, voileipiä ja virvoitteita joka aika. Kirjoja ja kirjoitustarpeita ja kaikkea Työkansan liikkeen tavaroita myydään sekä puolelehtien tilauksia välitetään.

Kehumattakin on siellä raatajan paras kylvä ruokaleimassa ja ohjata tulovastuksen sinne.

HUOM! Ravintola pidetään avoimena joka päivä aamusta kello 5.30 iltaan kello 8.30, alkaen ensi päivästä joulukuuta.

— Suomen ja tänään maan reseptien mukaan valmistetaan lääkkeitä huolella Gillespien Drug Storessa; Bethune ja Simpson katujen kulmassa. — K. G. K. Nyman. (m.k.l.)

— Myytävänä hyvä käytetty keittouuni ja käytetyt urut sekä lemmiä. — 326 Alberta st. Fort William. (275)

— Surallinen tapaturma sattui perjantai-iltaa G. T. P. e-leveatorilla perjantai-iltaa. Yhdeksäntoista vuotias nuorukainen Alvin Long joutui tuntemattomalla tavalla korkeutensa nostohintaan, sillä seurauksella, että hänen vasen kätensä taivutti väkijoukossa, vasen puoli kasvoista ja päästä ruhjoitui. Heti kun onnettomuus huomattiin, lähdettiin häntä viemään sairaalaan, jonne.

ta matkalla hän kuoli. Tämän nuoren kapitalistin uhriin ruumismestriin Camersonin ruumishuoneelle.

Lämpimiä juomia

ja lunsia, makeisia, tupakkaa y. m.

JAMES BAYOPOLIS
Algon ja Bay st., Fort Arthur.

HUOM!

Jos ajotte farmiksi, niin esitän teille 200 eckerin farmin. Tämä farmi on parhaimpia karjaimia mitä on niillä seuduilla. Maa on lähellä kaupunkia ja suomalaisessa asutuksessa.

Jos ostaja ilmaantuu heti niin farmi myydään \$3,500, \$1,500 käteen ja loppu hyvillä maksu-
doilla.

Lähepin
J. M. PELTO,
Spencer, N. Y.

D. FRIPP

M. D. C. M. lääkäri ja kirurgi.
Tunnit 8—10, 2—4, 7—9 Queen St. W. ja Huron st. kulmassa.
Puhelin 714.

Sault Ste Marie, Ont. Can.

ARTHUR L. MCGOVERN

Lakimies & Notario.
Emmerson rakennus. Port Arthur
Puhelin 1441. Suomal. tulkki.
Puhelin 1441. (m.k.l.)

N. Partin

kengänkorjausliike. Syräksiä ai-
na varastossa.

264 Bay st., Port Arthur ja
513 Simpson st., Fort William.

Korkeimmat hinnat

maksetaan kaikista turkiksista.
J. Kaz
524 Simpson st.,
(M.K.L.)

Coppercliffiläiset

tehdää ostoksenne

ANTTI PAKKALAN
SEKATAVARAKAUPASTA
Huom! Hinnat kohtuulliset!
Huom! Uusi ajamukainen
sauna, avoimena Kesäkuukun ja
Lauantaina kello 4:stä 12:sta illal-
la.

OLLA KOKO VALTAKUNNAN
TUNNUSTAMA —

tulla osaksi sen koko Kansan jo-
kapaväisestä elämästä — pitää
tämä kunnia lähes kolme-väljän-
nes vuosittain ja enemmän.

Tätä voi sanoa EDDYN tuli-
tikuista!

-Suomalainen Leipuriliike- ELANTO

300 ROWAND STREET, Phone 1179, FORT WILLIAM, ONT.

Me valmistamme kivia leipä, korppuja y. m.

Erityisalennus kaikelle seinäpaperille

Aikaa laininlyökö etujenne valvonnissa, sillä nyt on
aika säästää rahaa. (M.K.L.)
Kaikki 25, 35 ja 50c seinäpaperit 15c yksi rulla.

Robertson & Cantwel,

428 GEORGE ST., FORT WILLIAM

!Huomatkaa!

Värssypaperia

sastavana

Työkansan

Kirjakaupasta.

Papereilla on painet-

tu kauniita värssyjä

Tilatkaa osotteella:

Työkansa,

Box 516, Port Arthur, Ont. Can.

!Huomatkaa!

Calder Smith ja Reid

Asiamiehet höyrylaivojenjoille.

104 Simpson st., Fort William

Asiamiehet C. P. R. ja kaikille

linjoille. Me myymme valmiin

rautatie ja höyrylaivapiletin

kaikkien maailman osin. (m.k.l.)

YLEISOLE.

Sault Ste Marien suomalaiset

Kellaja ja keljojen korjausta

Jos etlette päättäneet ostaa ke-
lon, niin muistatkaa että meillä on
yli 20 vuoden kokemus kello lii-
kkeessä ja on ainoastaan parhaim-
pia kelloja varastossa. Me myymme
Hamilton, Howard, Elgin,
Waltham ja Illinois kelloja, kai-
ken hintaisia. Meidän korjausosa-
stamme on ainoastaan ensiluokan
kelloseppien hallussa ja kaikki
työ taataan.

VIHKISORMUKSIA.

SUOMEEN MATKUSTAJAT!

ottakaa huomioon, jos ajotte matkustaa Suomeen tai
sieltä kutsua sukulaisianne tai ystäväianne tänne että

„Työkansan“ Liikkeessä Myydään Pilettejä

kaikille eri linjoille ja taatusti kohtuullisilla. Kääntäkää puoleemme tarpeen tullen.

Rahoja Suomeen lähettämme nopeasti!

Työkansan konttori, Port Arthur, Ont.

Metsästäjille

Meille on saapunut parasta la-
ja Styrönnä, ehdottomasti tap-
pavaa. Myöskin muita tarpeita
metsästäjille.

Postilähetykset täytetään nope-
asti ja huolellisesti. Tehdää koeti-
laus.

Fort Williamin Suomalai- nen Apteekki,

Gillespies Drug Store,
Simpson st., Fort William.
K. G. K. Nyman.
(m.k.l.)

Suomalainen Virvotusjuomaliike

valmistaa ja välittää virvotus-
juomia kaikille kaivos-seuduille,
Sudburyssa ja ympäristöillä.

S. KUULA,
Box 620, Sudbury, Ont.
(m.k.l.)

A. A. McDOUGALL,

Carson Mine. Ontario.

Yleinen ruoka, sekatarava- ja
liha-kauppa, sekä ajo, että hevos-
ten vuokrausliike.

Hinnat kohtuulliset ja täsmälli-
sen toimitus.

Me myymme tavaraa kukausta-
maksuilla.

A. KAUPPINEN,

räätäli

Court ja Bay katujen kulmassa.
Puhelin 1754. Asunto 404 N.

SAUNA

Avoimena joka akipäivä.
220 Second st., Port Arthur
K. Nym.

PALLOHUONE

Can You Speak English?

Tuo kysymys on tässä maassa altuisesti toistuva, korvia
viihoava ja kiusaava sille, joka ei ole oppinut englanninkie-
liä. Miksi enni kärsitte tuon kysymyksen tähden? Teillä on oikeus
oppia englankieli ja tehdä elämäne onnelliseksi, edistävaksi ja
mukavaksi tässä maassa. Tähänne ovat oppineet heidän kirje-
vaihdonkierroksien kautta tyydyttävän englanninkielisen taidon
käsikirjoitusta viikossa ja täydellisen mu-
kavaksi, joka on ollut suomen-
kielestä muuttamassa koulussa. Teidän työskente-
luhauutamine, että me olemme ainoa suomalaisten keskuudessa
toimiva kirjenvaihtokoulu, jonka opettajat taitavat englannin-
kielen ja ovat saaneet ajatella amerikkalaisissa yliopis-
toissa. Jos te siis ette tultu antaa rahojaanne ammattilain
arvioitua kurssissa. Vaa tahollle oppia englanninkielin, niin
pysytteillä meillä soveltuksel kurssistamme. Jokainen oppias,
joka nyt alkaa kurssin, saapi ihanan \$25.00 arvoisen muistola-
jan koulutustime. Kirjoitakaa osotteilla:

National School of Correspondence,
P. O. Box 107. Chicago, Illinois.

Halutaan 500 turkiseläin- ten pyydystäjä

: lähettämään meille turkiksensa :

Minä maksan korkeimman markkinahinnan ja lähetän rahan
samana päivänä kun tavarat saapuu. Lähettäkää kaikki turkikset
Expressin kautta.

B. E. HOGAN,
RAY BUILDING, BOX 253, FORT WILLIAM, ONT.

RAY STREET & Co

S. W. RAY. Perustettu 1884. G. W. JARVIN.

PANKKIIRIT

PORT ARTHUR, FORT WILLIAM,
10 & 12 Timberland st. 202 Simpson st., 201 McNeill st.
308 Victoria ave.

5 pros. kassan mukana ostajalle meidän ostajapank-
kistamme. Jos panette ostajalle ostajalle \$1.00.

Me maksamme rahaa, jos tahollle rakentaa eli ostaa kodin.
Me maksamme rakennuksia, huonekaluja, vaatteita, arvoesineitä j.n.e. tulipalo-
vaatien.

Me voimme maksuttaa teidän tapaturman varalla.

Meillä on suuri joukko hometta ja kottia Port Arthurissa ja Fort William-
issa myytävänä sekä vuokrattavana.

Talot ja varaimme linjoille kaikkien Suomen satamien myydään halvim-
alla hinnalla. Myydään eläimistöä, joka on karkava mukavaviksi postikou-
reissa, myydään kirkkoja ja puutarhoja.

Työläiset,

Vaatikaa ne liikkeet,
joissa teette ostoksen-

Miksi ihmiset tilaavat

VÄKALEUKAA?

Puolue-ton vastaus:

Ihmiset tilaavat Väkalukaa

1) siitä syystä, koska ihmiset ainoastaan

Väkalukaa lukemalla ja sen kutkuttavia kuvia
tarkastelemalla voivat saada selkiän käsityksen
kapitalistien kujeista ja sosialismin voitokkuu-
desta ja Härmän heimon leipätaistelusta Ameri-
kan maastossa ja

236 Bay st.
— **Tilaa pikaa!** Mainetta ja
Siivostilaa 108 Bethune St. Fort
William.

— **Joulukortti-tilauksia** on
saapunut kaikilta taholta niin
runsasti, että tilauksia ei ehdi-
tä täyttää aivan määrättyssä a-
jassa. Tilaukset suoritetaan
sillä järjestyksellä kun ne tän-
ne ovat saapuneet.

Fort Williamista.

— Työläisten oma liike on
S. S. Ossaton Ravintola Fort Wil-
liamissa, 208 Robertson kadulla.
Avoimna joka päivä, aamusta kel-
lo 5.30 iltaan kello 12.25.

Väkinäiset ruoka-ajat: Aami-
ainen 6.30—8.30. Päivällinen
11.30—1.30. Illallinen 6.30—8.30.
Kahvia, maittoa, vohveleja ja vir-
voitetta joka aika. Kirjoja ja
kirjoitustarpeita ja kaikkea Työ-
kansan liikkeen tavaroita myy-
dään sekä puoleltohtien tilauksia
välittään.

Kohutettiin on siellä rasta-
jien paras klydi ruokailuun
ja ohjata tuttavienkin sinne.

HUOM! Ravintola pidetään
avoimna joka päivä aamusta
kello 5.30 iltaan kello 8.30, al-
kaen ensi päivästä joulukuuta.

— **Suomen ja tänä maan re-
ceptien** mukaan valmistetaan
lääkkeitä huolella Gillespien
Drug Storessa, Bethune ja
Simpson katujen kulmassa. —
K. G. K. Nyman. (m.k.l.)

— **Myytävänä** hyvä käytetty
keittouuni ja käytetty urut sek-
lehtimä. — 328 Alberta st., Fort
William. (275)

— **Sarallinen tapaturma** sat-
ti perjantai-iltona G. T. P. e-
levattorilla perjantai-iltaa-
päivä. Yhdessäkymmenen vuosien
nuoruksinen Alvin Long joutui
tupenatontolla tavalla, keho-
tukseen nostolihaan, sillä sen-
sankella, että hänen vasen ka-
tensä taitui väkipöyrässä, va-
sen, puoli kasvoista ja päästä
ruijontui. Heti kun onnetto-
mus huomattiin, lähdettiin
häntä viemään sairaalaan, mut-

toimittajien ja toimittajien.

— Jos ostaja ilmautuu heti niin
tulla myydään \$3.500, \$1,500 kät-
teen ja loppu hyvillä maksueh-
doilla.

Lähemmin

J. M. PELTO,
Spencer, N. Y.

D. FRIPP

M. D. C. M. lääkäri ja kirurgi.
Tunnit 8—10, 2—4, 7—9 Queen
St. W. ja Huron st. kulmassa.
Puhelin 714.

Sault Ste Marie, Ont. Can.

ARTHUR L. McGOVERN

Lakimies ja Notario.
Emmersen rakennus, Port Arthur
Puhelin 1441. Suomal. tulkki.
Puhelin 1441. (m.k.l.)

N. Partin

kenginkorjauksilike. Syyksäsi ai-
na varastossa.

264 Bay st., Port Arthur ja
513 Simpson st., Fort William.

Korkeimmat hinnat

maksetaan kaikista turkkista.
J. Kaz,
524 Simpson st.,
(M.K.L.)

Coppercliffiläiset

tehdään ostokseen

ANTTI PAKKANEN
SEKATAVARAKUUPASTA
Huom! Hinnat kohtuulliset!
Huom! Uusi ajanmukainen
sauna, avoimna Koskiviikkona ja
Lauantaina kello 4 asti 12:stä illal-
la.

OLLA KOKO VALTAKUNNAN

TUNNUSTAMA —

tulla osaksi sen koko Kansan jo-
kapäiväisestä elämästä — pitää
tämä kunnia lähes kolmenkym-
men vuosikaa ja enemmän.

Tätä voi sanoa EDDYN tuli-
tikuista!

Robertson & Cantwell,
428 GEORGE ST., FORT WILLIAM

!Huomatkaa!

Värssypaperia

saattavana

Työkansan

Kirjakaupasta.

Papereita on painet-

tu kauniita värssyitä

Tilatkaa osotteella:

Työkansa,

Box 516, Port Arthur, Ont. Can.

!Huomatkaa!

kaikille eri linjoille ja taastus kohtauhinnoilla. **Käntykää** puoleemme tarpeen tullen.

Rahoja Suomeen lähettämme nopeasti!

Työkansan konttori, Port Arthur, Ont.

Metsästäjille

Meille on saapunut parasta la-
ja Stryeniin, ehdottomasti tap-
pavaa. Myöskin muita tarpeita
metsästäjille.

Pöytäliiketykset täytetään nope-
asti ja huolellisesti. Tehkää koet-
laus.

Fort Williamin Suomalai-

nen Apteekki,
Gillespies Drug Store,
Simpson st., Fort William.
K. G. K. Nyman.

(m.k.l.)

Suomalainen

Virvotusjuomaliike

valmistaa ja välittää virvotus-
juomia kaikille kaivos-seuduille,
Sudburyssa ja ympäristöillä.

S. KUULA,
Sudbury, Ont.
(M.K.L.)

A. A. McDOUGALL,
Carson Mine, Ontario.

Yleinen ruoka, sekatarvara-
ja liha-kauppa, sekä ajo-, että hevos-
ten vuokrausliike.

Hinnat kohtuulliset ja täsmälli-
nen toiminta.

Me myymme tavaraa kuukausi-
maksuilla.

A. KAUPPINEN,

raatili
Court ja Bay katujen kulmassa.
Puhelin 1754. Asunto 464 N.

SAUNA

Avoimna joka a. kipsävi.
220 Second st., Port Arthur
K. Nyman.

PALLOHUONE
Tupakkia, sikaria, paperosia
virvotusjuomia
Jackson & Ahlborn,
279 Bay st.

Helsingissä tutkinnon suorittanut
HIFROJA JA SAIRAUSVOIMIS-

TETIA
Kaisu Luoto

ottaa vastaan kutsuja perheisiin
sekä luokse. Osoite 213 st. Ja-
mes st., Port Arthur. Phone 1968
North. (m.k.l.)

Can You Speak English?

Tuo kysymys on tässä maassa alituisesti toistuva, korvia
vihlova ja kiusaava sille, joka ei ole oppinut englanninkielä.
Miksi enää kysytään tuon kysymyksen tähden? Teillä on oikeus
oppia monikieli ja tehdä elämäne onnelliseksi, edistykseksi ja
mukavaksi tässä maassa. Tuhannet ovat oppineet meidän kirje-
vaihettokursseimme kautta tyydyttävän englanninkielen taidon
kätevässä viikossa ja täydellisen puh-
telun ja kir-
jotaidon muutamassa kuukaudessa. Teidän hyödyksenne
huomaamme, että me olemme ainoa suomalaisten keskuudessa
toimiva kirjenvaihtokoulu, jonka opettajat taitavat englannin-
kielen ja ovat saaneet sijavitsensä amerikkalaisissa yliopi-
stoissa. Jos te siltä elle tahdo antaa rahojenne armoitelmia al-
arvoisissa kursseissa. Sillä tahdotte oppia englanninkielen, niin
pyytäkää meillä selostukset kurssistamme. Jokainen oppilas,
joka nyt alkaa kurssin, saapi ihaan \$25.00 arvoisen muistola-
jan kotihetkensä. Kirjoitakaan osoitteella:

National School of Correspondence,
P. O. Box 107. Chicago, Illinois.

Halutaan 500 turkiseläin-

ten pyydystäjää

: lähettämään meille turkiksensa :

Minä maksan korkeimman markkinahinnan ja lähetän rahan
samana päivänä kun tavara saapuu. Lähettäkää kaikki turkukset
Expressin kautta.

B. E. HOGAN,
RAY BUILDING, BOX 253, FORT WILLIAM, ONT.

S. W. RAY. Perustettu 1884. C. W. JARVIS.

RAY STREET & Co

PANKKIIRIT
FORT ARTHUR, 10 & 12 Cumberland st. FORT WILLIAM, 262 Simpson st. — 401 McTavish st. 700 Victoria ave.

5 pros. korkoa muutoin edullisesti meidän edustajapank-
kistamme. Jos panotte rahojen näkökulmalla \$150.

alle laskuunne rahaa, jos tahdotte rakentaa si. ostan kodin.
Me vakuutamme rakennuksen, huonekaluja, vaatteita, arvoesineitä j.n.c., tulopien
vastaa.

Me olemme valmiita tulla taputamaan vanhoja.
Meillä on suuri joukko huoneita ja lotoja Port Arthurissa ja Fort William-
issa myytävänä edullisella hinnalla.

Erityisiä arvailumme linjoille, jotka Suomen satamissa myydään halvimmi-
la hintoilla. — Sitäkin rakennetta, joka laukevat maksettavaksi postikun-
toissa, myydään kaikkialla on valittu.

Työläiset,

Vaatikaa ne liikkeet,
joissa teette ostoksen-
ne, ilmoittamaan lii-
kettään

Työkansassa

A. S. MILLER

Eläinlääkäri

palvelee yleisön päivällä ja yöllä.
Tutkinnon suorittanut lääkäri Onta-
rion yliopistossa sekä omalla 4 vuo-
den kokemuksella.

Konttori 92 Macdon. ave.
Puhelin N. 750. (K.L.)

Ilmoitus.

Mokorit ja mainarit tulevat yh-
tä siivoksi Olavi Martinin parturi-
liikkeessä

6 Lang st., Cobalt.

Miksi ihmiset tilaavat

VÄKALEUKAA?

Puolueeton vastaus:

Ihmiset tilaavat Väkaloukkaa

- 1) siitä syystä, koska ihmiset ainoastaan Väkaloukkaa lukemalla ja sen kutsuttavia kuvia tarkastelemalla voivat saada selkiin käsityksen kapitalistien kujeista ja sosialismin voittokulusta ja Hämän heimon leipätaistelusta Ameri-
kan mantereella ja
- 2) siitä syystä, koska Väkaloukka on Amerikan suomalaisten roletarinen pää-äänkan-
nattaja ja
- 3) siitä syystä, koska tilaaminen on var-
min ja käytännöllisin kaikista niistä keinoista,
joiden avulla Väkaloukka voi saada pysyväiseksi
asetoverikseen taistelussa nykyiloukkaa vas-
taan.

Väkaloukka ilmestyy kunkin kuukauden 1 ja
15 p. Tilauksinta Yhdysvalloissa ja Canadassa
\$1.25 vuodelta, ½ vuosik. 75 senttiä ja kolme
kuukautta 50 senttiä: Savoon ja munnalle ulko-
valtakuntiin \$1.50.

— Atressi —

VÄKALEUKA,
Box 516, Port Arthur, Ont., Can.

Calder Smith ja Reid

Asiamiehet höyrylaivalinjoille.

104 Simpson st. Fort William

Asiamiehet C. P. R. ja kaikille
linjoille. Me myymme valmiin
rautatie- ja höyrylaivapöytä-
kalkin maailman osin. (m.k.l.)

YLEISÖLLE.

Sault Ste Marieen suomalaiset
kutenkin tri Frupp sairaustapa-
uksissa. Tri Frupp ilmoittaa puo-
luhehissia. Tri Frupp on hyväk-
si tunnettu lääkäri ja erittäin koh-
telias mies.

HUOMAA!

Tutkintojen lisäksi paljon mu-
kenut sy mytyksien Poitaja
MARIA LUOSTARINEN
128 Algoma st. Port Arthur

IVAR SALO,
suomalainen kelloseppä. Minulla
on aina varastossa täysi laitelma
parhaimpia amerikkalaisia kelloja,
kultatavaroja y. m.

Korjaustyö taataan.

266 Bay st., Port Arthur

Kelloja ja kellojen korjausta

Jos olette päättäneet ostaa kel-
lon, niin muistakaa että meillä on
yli 20 vuoden kokemus kello liik-
keessä ja on ainoastaan parhaim-
pia kelloja varastossa. Me myym-
me Hamilton, Howard, Elgin,
Waltham ja Illinois kelloja, kai-
ken hintaan. Meidän korjausosa-
stomme on ainoastaan ensiluokan
kelloseppien hallussa ja kaikki
työ taataan.

VIHKISORMUKSIA.

Meillä on suuri varasto muuk-
la ja hinnat ovat oikeat. Me myym-
kin annamme naimalupikirjoja.
Viimeiset 20 vuotta me olemme an-
taneet erikoista huomiota suoma-
laiselle ostajapölylle ja me ta-
kaamme tyytyväisyyden.

A. H. BEATH,
kellojen erikoistuntija,
Sudbury, Ontario.

Balmoral Hotelli
Sudbury, ONTARIO.

Tämä talo on uudistettu korjattu
kaikkine nykyään mukavuuksil-
leen. Tarjoamme parhaimpia mu-
kavuuksia kauppamatkustajille y.
m.

Nyheuetonen korppamatkusta-
jille.
J. H. MORIN, J. BAIN,
Lähtökehoittajat